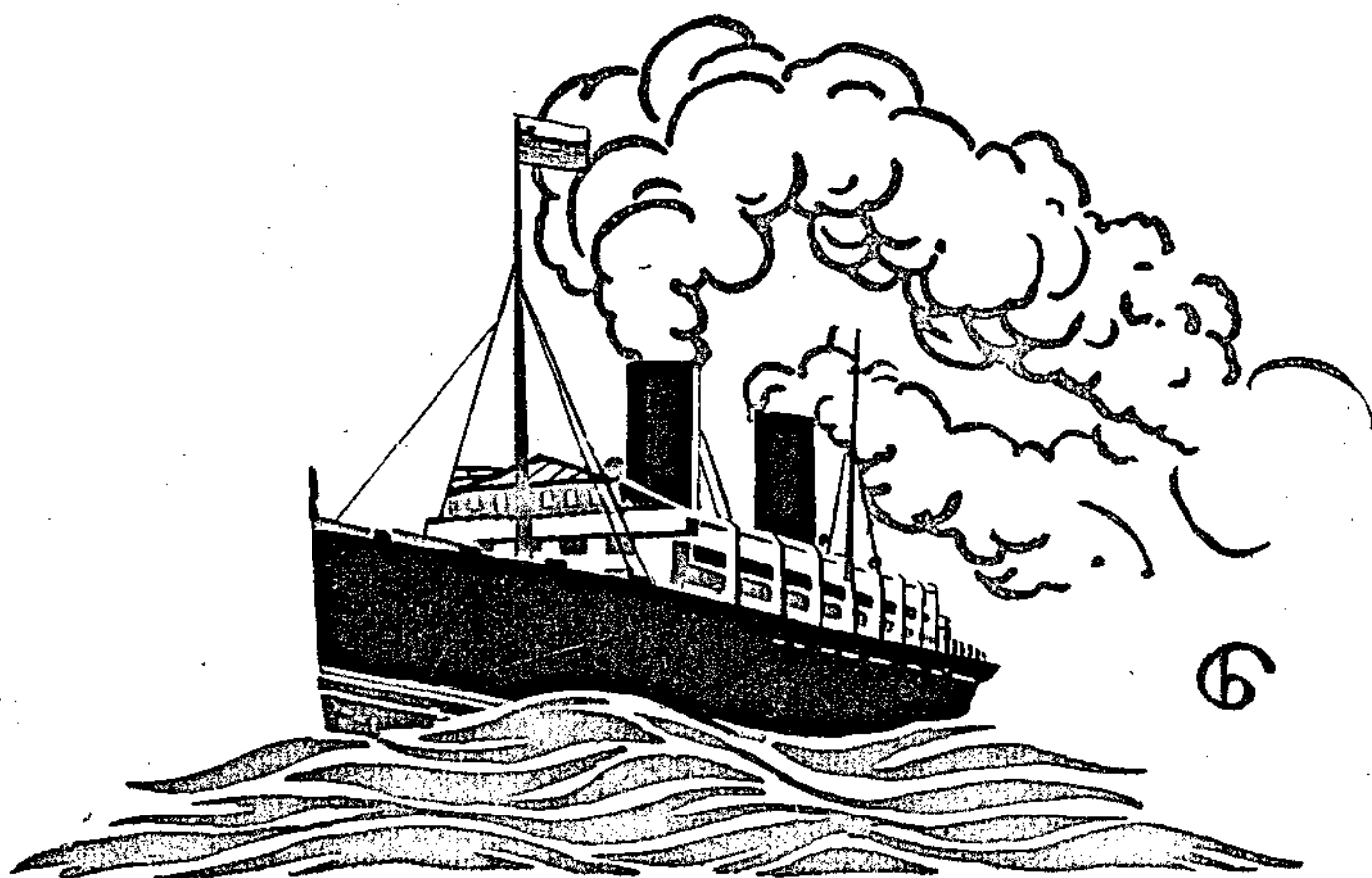

310/

МОРСКИ СГОВОРЪ

ГОДИНА VII. БРОЙ 7
Варна, септември 1930

УРЕЖДА КНИЖОВНО-ПРОСВѢТНИЯТЪ ОТДѢЛЪ НА БЪЛГАРСКИЯ НАРОДЕНЪ МОРСКИ СГОВОРЪ

Главенъ редакторъ: САВА Н. ИВАНОВЪ

Редактори: ПРОФ. Я. АРНАУДОВЪ, Д-РЪ П. Д. СКОРЧЕВЪ, ЦВѢТАНЪ ПЕТКОВЪ

Корадовагъ

БЪЛГ. АКЦ. Д-ВО
за строене кораби,
ЛОКОМОТИВИ И ВАГОНИ
Варна.

ТЕЛЕФОНЪ 326

Строежъ на кораби и всички видове лодки като:
Моторни, рибарски, спортни, луксозни, платноходни и др.
Строежъ, монтажъ и поправка на всѣкакви видове машини и инсталации.

СПЕЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ ЗА ЖЕЛѢЗНИ КОНСТРУКЦИИ,
РЕЗЕРВУАРИ И ЕЛЕКТРОЖЕННИ ЗАВАРКИ

Гарантирана веща и прецизна работа при най-конкурентни цени

10-8

АКЦ. Д-ВО ЗА ПАМУЧНИ ПРЕЖДИ

„Царь Борисъ“

ВАРНА.

Произвежда първокачествени памучни преди

Най-голяма издържливостъ, еднакво равни
жици, най-износни цени — ето какво отли-
чава българскитѣ преди отъ чуждитѣ

Предпочитайте българското производство!

ТЪРСЕТЕ ПРЕЖДИТЪ „ЦАРЬ БОРИСЪ“

Продажби чрезъ генералнитѣ представители: Сузинъ и С-ие А. Д., София - Варна

10-6

Българско цвекло
Български вжглища
Български превозъ
Български трудъ

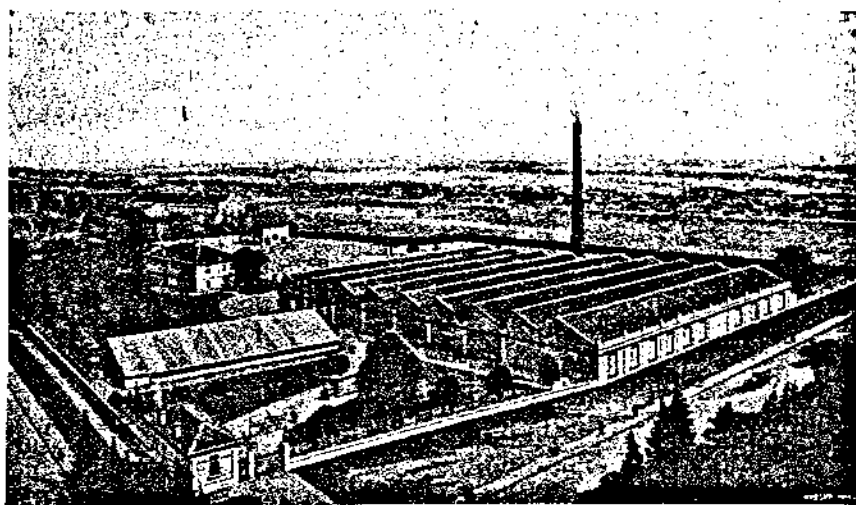
Имв-26437
отд-05

ДАВАТЪ
МЪСТНА ЗАХАРЪ

КОНСУМИРАЙТЕ Я ПОВЕЧЕ, ЗАЩОТО ОТЪ НЕЯ
САМО ПОЛЗА ИМА, А ВРЕДА НИКАКВА!

10-6

БЪЛГАРСКО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО
„ПОСТОЯНСТВО“ — РУСЕ

Концесионирана фабрика за ленени, памучни,
копринени и полуютени издѣлия.

5-5

КОНКУРСЪ

на Б. Н. М. С. за написване на исторически трудъ въ свързка съ морето.

1. Обявява се конкурсъ за написване на наученъ трудъ изъ областта на българското минало въ свързка съ морето.
2. Въ конкурса може да вземе участие всъки българинъ.
3. Представениятъ трудъ трѣбва да бѣде написанъ специално за конкурса и непечатанъ по-рано.
4. Трудътъ трѣбва да бѣде представенъ най-късно на 1 декемврий 1930 г. въ Б. Н. М. С. — Варна, ул. „Царъ Борисъ“ № 6. Той трѣбва да бѣде написанъ на пишуща машина и да носи мото, а въ отдѣленъ запечатанъ пликъ, скрепенъ съ мотото и приложенъ къмъ работата, да се представи името на автора заедно съ точния му адресъ.
5. За преглеждането на представениятъ работи ще се състави комитетъ — жури отъ 5 члена, трима отъ които ще се посочатъ отъ Б. Н. М. С., единъ отъ Историко-филологическия факултетъ на държавния университетъ и единъ отъ Министерството на просвѣтата.
6. За дветѣ най-хубави работи опредѣля се по една премия: I — отъ 5,000 лева и II отъ 3,000 лева.
7. Премиранитѣ трудове ще се напечататъ въ сп. „Морски Сговоръ“ или въ отдѣлни книги, въ зависимостъ отъ голѣмата имъ, като авторитѣ имъ си запазватъ правото да ги издадатъ впоследствие отдѣлно.
8. Журито има право да посочи, кои отъ непремиранитѣ работи сж добри и да ги препорѣчва за отпечатване въ списанието „Морски Сговоръ“ срещу хонораръ, съгласно правилника на Книжовно-просвѣтния отдѣлъ при Б. Н. М. С.
9. Два месеца следъ оповестяването на резултата отъ конкурса представениятъ и непремирани или неодобренни за отпечатване работи се държатъ на разположението на авторитѣ имъ. Следъ този срокъ тѣ ще бѣдатъ унищожени.
10. Неотговарящитѣ на изброенитѣ по-горе условия работи ще се изключатъ отъ конкурса и ще се оставятъ непрегледани отъ журито.

Варна, 3 априлъ 1930 год.

Отъ Главното Управително Тѣло на Б. Н. М. С.

„БЪЛГАРИЯ“ 1-во БЪЛГАРСКО
ЗАСТРАХОВАТЕЛНО Д-СТВО
(Основано презъ 1891 г. въ гр. Русе)

ЗАСТРАХОВА и ПРЕЗАСТРАХОВА

Пожаръ, Животъ, Транспортъ, Нещастни случаи,
Гражданска отговорностъ, Кражба чрезъ взломъ,
Автомобили, Счулване (на витрини, джамове) и др.

„БЪЛГАРИЯ“ е най-старото и първосте-
пено Застрахователно
Дружество въ Царството съ всевъзможна известностъ.

Успѣхътъ и финансовата мощъ на Д-вото
сж издобрата гаранция за обезпечаване интереситѣ
на застрахованитѣ при него

ГАРАНЦИИ НА ДРУЖЕСТВОТО,

на 31 декемврий 1929 година:

КАПИТАЛЪ, РЕЗЕРВИ и др. Лв. 329,560,223 —

Годишни постѣпления „ 272,398,975 —

ИЗПЛАТЕНИ ЗАГЪБИ отъ учредяването
на Дружеството „ 906,333,219.69

Главна Дирекция и седалище на Д-вото
въ гр. Русе — ул. „Александровска“ № 26
съ Дирекция — СОФИЯ за ст. София

Главни представителства въ: Мадридъ, Лондонъ,
Парижъ, Берлинъ,

Агенции: въ всички градове и по-важни селски
центрове на Царството.

Главенъ Директоръ на Дружеството

Г. ТЕОДОРОВЪ.

Извършва всѣкакви морски експер-
тизи за смѣтка на BUREAU
VERITAS и за своя смѣтка

Доставя най-доброкачествени, материали уреди и апа-
рати за нуждитѣ на корабитѣ и корабоплаването.

ПОКУПКО-ПРОДАЖБА НА НОВИ И СТАРИ КОРАБИ

Доставчикъ на Българското търговско параходно
д-во, Ромѣнското дунавско параходно д-во, Приста-
нищната служба, Морската и Дунавската полицейска
служба, Главната дирекция за настаняване на бѣ-
жанцитѣ, Риболовното училище, Районното инже-
нерство по водитѣ, частни рибари, лодкари и пр.

ЦЕНИ ФАБРИЧНИ

Упътвания и съвети при съставяне на поемни усло-
вия, девизи и пр. Контрола и поправка на стари
такива по правилата на бюро Веритасъ.

ИЗМЪ МОРЕТО И ДУНАВА ЗА НАПРЪДЪКЪ !

ГОДИНА VII. БРОЙ 7.
ВАРНА, септември 1930 год.

ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ:
За България и за чужбина — 200 лева
УРЕЖДА КНИЖОВНО-ПРОСВЕТНИЯ ОТДЪЛЪ

Отдѣленъ брой 20 лева
Гл. редакторъ САВА И. ИВАНОВЪ

Д-ръ Я. Арнаудовъ

ЛОМСКИЯТЪ СЪБОРЪ НА БЪЛГАРСКИЯ НАРОДЕНЪ МОРСКИ СГОВОРЪ

По едно съвпадение, съборътъ презъ юбилейната година на нашата организация се състоя въ седалището на единъ отъ най-младитѣ клонове. Това, обаче, съ нищо не попрѣчи на образцовото му уреждане; напротивъ, Ломскиятъ съборъ въ всѣко отношение бѣше единъ отъ най-добре организираниѣ досега. Клонътъ не бѣ жалилъ материални срѣдства, време и енергия, за да се справи съ задачата си. Това се дължи, преди всичко, на въодушевлението на членоветѣ му, а най-вече на председателя му, културния и енергиченъ д-ръ Недковъ, чиято преданостъ къмъ организацията достига до себеотрицание. Тоя съборъ отговаряше напълно, отъ една страна, на юбилейния моментъ на организацията, а отъ друга — на характера на дейността ѝ въ течение на изтеклия десетъ години: въ него се съчетаваха тържественото, парадното, съ дѣловитостта, празничниятъ елементъ съ пълното съзнание за сериозността и значението на подетото дѣло. Въ хармония съ това бѣше и характерътъ на тържествеността на конгреса: тя бѣ далечъ отъ надутата поза и кухата фраза; тя парадностъ имаше въ основата си искрено въодушевление отъ идеитъ и идеалитъ на Морския Сговоръ.

Съборътъ се състоя отъ 8 до 10 юний. Делегатитѣ, гоститѣ и легионеритѣ, превозени по Дунава съ унгарския параходъ „Висеградъ“ и съ експреса „Хелиосъ“, а по сухо съ влакове отъ София и Варна, бидоха посрещнати на 7 юлий тържествено отъ Ломския клонъ и гражданството. На изхода на улицата къмъ пристанището бѣ издигната величествена арка, съставена отъ два фара, единиятъ съ червена, а другиятъ съ зелена свѣтлина, съединени помежду си така, че цѣлото представляваше врата на сръдновековна крепостъ съ кули. Много сполучливо бѣха имитирани пукнатинитѣ и порутенитѣ части отъ мазилката на кулитѣ. Цѣлата арка бѣше окичена съ разноцвѣтни лампички, които ношно време разпрѣскаха ферична свѣтлина. Откъмъ пристанището тя носѣше надписа:

„Добре дошли, драги съборяни!“ Следъ пристигане на параходитѣ отгоре и отдоле (почти едновременно), които доведоха мнозинството отъ делегатитѣ и гоститѣ отъ крайдунавскитѣ градове, Варна, Шуменъ и Търново, се образува грандиозно шествие, начело съ музиката на Ломския коненъ полкъ, по главната улица на града, по цѣлото продължение на която бѣха опнати ленти съ пропаганднитѣ фрази на Б. Н. М. С. Шествието достигна до градското читалище, гдето се разтури, и делегатитѣ се отправиха за квартиритѣ си. Съ съдействието на командира на конния полкъ, г. полковникъ Подгоровъ, домакина на сѣщия г. майоръ Атанасовъ, кмета на града г. Тр. Илчевъ и ломското гражданство, квартирниятъ въпросъ бѣ уреденъ презадоволително. Вечерта имаше предварителна среща на делегатитѣ въ градината на хотел-ресторанъ „Солунъ“, а следъ това въ салона на читалището се състоя организиранитъ отъ Русенския клонъ на Б. Н. М. С. концертъ на русенския катедраленъ хоръ, подъ управлението на познатия въ цѣла България даровитъ диригентъ г. Ив. Сорокинъ. Хорътъ, единъ отъ най-добритѣ въ България, е колективенъ членъ на Русенския клонъ. Той даде отлично изпълнение на редица композиции отъ български и чужди автори и предизвика бурни одобрения отъ публиката.

Недѣля, 8 юний, бѣ посветена на рѣчни състезания. Журито, заедно съ представителитѣ на клоноветѣ, наблюдаваше състезанията отъ два скачени шлепа всрѣдъ Дунава, потънали въ нажитъ отъ зеленина и разноцвѣтни флагове. Пристанището и находящитѣ се до него шлепове бѣха почернѣли отъ народъ: цѣлиятъ градъ се бѣ стекълъ да наблюдава рѣдкото зрелище. Около шлеповетѣ сноуѣха гребни и моторни лодки, и катери. За разнообразитѣ състезания и резултата отъ тѣхъ се дава специална статия въ настоящия брой. Съ повишено самочувствие и национална гордостъ делегатитѣ констатираха бързия напредѣкъ на нашия

воденъ спортъ. Особено се отличиха Русенскиятъ и Варненскиятъ легиони. Но също така и пловдивци и видинци дадоха много добри постижения. Особно Пловдивскиятъ легионъ заслужава голѣма похвала, гдето бързо се приспособи къмъ съвсемъ новитъ за него спортни условия на Дунава; както е известно, същиятъ се е трениралъ на Марица и езерото на Пловдивския клонъ въ градската градина. Главниятъ номеръ отъ програмата на състезанията — гребане съ четворки на 2000 м. — трѣбваше да се изостави, по липса на вторъ състезателъ, поради което и царската награда не се даде. Въ замѣна на това Пловдивскиятъ легионъ направи самъ демонстративно гребане на казаното разстояние. Следъ приключване на състезанията легионеритъ бидоха построени на площада предъ митницата, гдето предъ масово стеклитъ се ломски граждани председателътъ на Б. Н. М. С., г. Петъръ Стояновъ, заобиколенъ отъ журито, ги приветствува съ хубави напѣтствени думи и изказа голѣмото задоволство на Главното Управително Тѣло отъ отличнитъ постижения. Той констатира, че резултатитъ ежегодно се подобряватъ и пожела водниятъ, земниятъ и вѣздушниятъ спортъ въ България да се развиватъ все съ същия темпъ. Като благодари на всички състезатели за енергията и ревността имъ и изтъкна, че всички сѣ допринесли за тия резултати, той каза, че както е навсѣкжде при състезанията, награди се даватъ само на най-първитъ отъ тѣхъ. Участващитъ въ състезанието бидоха приветствувани и отъ кмета на Ломъ, който подари отъ името на града една хубава купа, която ежегодно да се дава на отличитъ се въ състезанията легиони. Следъ това се образува внушителна манифестация, начело съ военната музика, съ участието на една часть войници отъ конния полкъ, всички легионери, делегати и гости между шпалиръ отъ граждани по дветъ страни на улицата.

Вечерта имаше веницианска вечеръ, много добре организирана отъ Ломския клонъ. Лодки, посрѣдствомъ преплетени зелени клонки превърнати въ гондоли, пренасяха публиката къмъ шлеповетъ всрѣдъ Дунава, които бѣха снабдени съ бесѣдки и сепарета, направени отъ клони, а между тѣхъ бѣ уреденъ дансингъ; също и въ долния етажъ имаше сепарета. Всичко това потънало въ зеленина и осяяно съ разноцвѣтни електрически крушки, образуващи дълги гирлянди, представляваше дивна феерия. Особно красива бѣше една самотна малка бесѣдка между шлеповетъ и брѣга, илюминирана съ разноцвѣтни свѣтлинки. Навсѣкжде личи вещото ржководство на културния председателъ на Ломския клонъ.

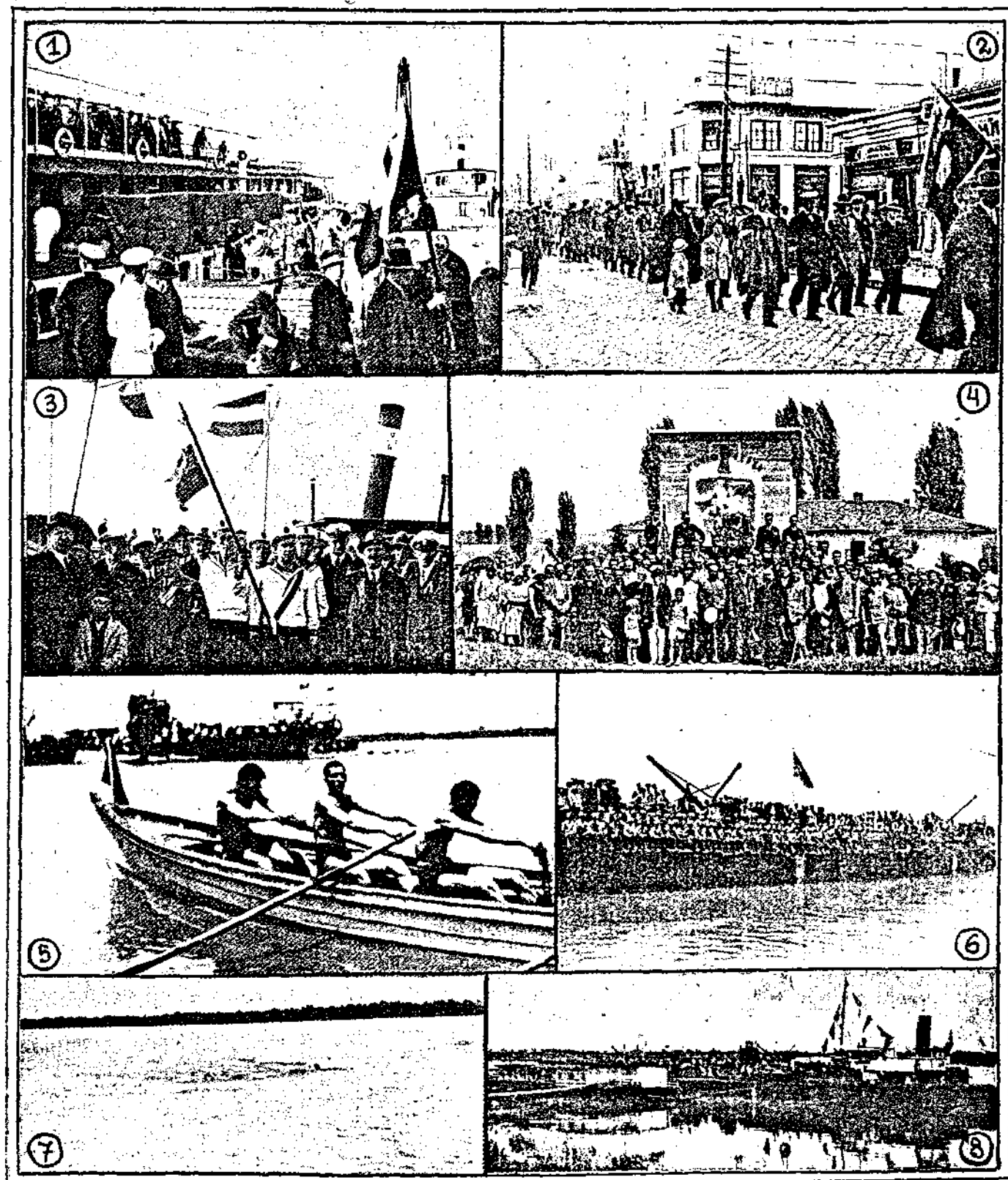
Съборътъ биде откритъ на 9 юний, въ 10¹/₂ часа сутринта, въ градското читалище, отъ председателя на Главното Управително Тѣло, въ присѣствието на около 300 делегати, гости и легионери и ломското гражданство. На сцената бѣ поставенъ портретътъ на върховния покровителъ на Б. Н. М. С., Негово Величество Царъ Борисъ III, въ естествена величина, облѣченъ въ адмиралска униформа. Г-нъ П. Стояновъ проследи бѣгло развоя на организацията презъ първото десетилѣтие и изложи накратко целитъ ѝ. Той изтъкна, че презъ първитъ 50 години на свободенъ животъ българскиятъ народъ се е грижилъ повече за духовната си, отколжото за материалната си култура и е оставилъ неизползувани воднитъ пѣтища, които могатъ да му донесатъ и духовни, и мате-

риални блага. Той очаква отъ сближението съ водната стихия благотворно влияние върху характера на народа, тъй като тя създава и калява характери, толкова много необходими за обществения ни животъ. Като указва на Англия, гдето морскитъ пѣтища се пазятъ като зеницитъ, той апелира, да се забрави остарѣлата поговорка „На дърво безъ коренъ не се качвамъ“ и да се проникне българскиятъ народъ отъ значението на воднитъ пѣтища, които ни свързватъ съ най-далечнитъ страни и сѣ проводници на износа на нашитъ произведения. Следъ като благодари на официалнитъ власти, на ломското гражданство и на клона, начело съ председателя му, за любезния приемъ и уредбата на събора, той извика: „Да живѣе първиятъ кормчия на българския народъ, върховниятъ и най-мощень покровителъ на морската идея у насъ!“ Въ това време построениятъ на сцената хоръ на г. Сорокинъ запѣ „Шуми Марица“, а следъ това изпѣ две български и една руска пѣсни. Следъ това г. Стояновъ предложи за бюро: г. г. Димитъръ Тодоровъ (София) за председателъ, д-ръ Недковъ (Ломъ) и Куртевъ (Пловдивъ) за подпредседатели, а Радущъ Вълчевъ (Варна) и Кънчевски (Видинъ) за секретари. Тоя съставъ биде приетъ съ адмирации. Последва пакъ предложение отъ председателя на организацията — изборъ на разнитъ комисии, следъ което бюрото зае мѣстото си.

Председателътъ г. Д. Тодоровъ, следъ като благодари отъ името на бюрото за честта, прочете телеграмата отъ Негово Величество до конгреса, съ която върховниятъ председателъ на организацията съ топли и сърдечни думи, отъ свое име и онова на Т. Ц. В. княгиня Евдокия и князь Кирилъ, изказва съжаление, че е възпрепятствуванъ да присѣтствува на събора и пожелава плодovitа дейность. Тая телеграма биде изслушана на крака и съ акламации. Следъ това, по предложение на председателя, съборътъ реши да се поздравятъ телеграфически Негово Величество Царътъ, Т. Ц. В. принцеса Евдокия и князь Кирилъ, народното представителство, чрезъ председателя на Народното събрание, правителството, чрезъ м-ръ председателя, м-ра на просвѣтата, а чрезъ министра на войната — армията и флотътъ. Следъ това г. Д. Тодоровъ призова сѣнкитъ на миналото — безбройнитъ наши герои на мисълта, силата и героизма — и тѣхната благословия и по негова молба присѣтствуващитъ се отдадоха за една минута на молитвено благоговение въ тѣхна паметъ.

Заредиха се приветствията. Кметътъ на Ломъ, г. Тр. Илиевъ, поднесе поздравления отъ страна на ломското гражданство и благодари за честта, направена съ уреждане на събора въ Ломъ, забравенъ отъ много фактори. Отъ името на военния министъръ и родната армия поздравя командирътъ на 2. коненъ полкъ г. полковникъ Подгоровъ, отъ името на началника на морската и рѣчната полицейска служба — г. кап. I р. отъ запаса Д. Фичевъ, отъ името на Видинския окръженъ управителъ — Ломскиятъ околийски началникъ, отъ името на учителството въ окръга — Видинскиятъ окръженъ училищенъ инспекторъ. Окръжниятъ свѣтникъ г. Перченевъ, поздравявайки отъ страна на Видинската окръжна постоянна комисия, заяви, че Съюзътъ на окръжнитъ съвети си поставя за целъ създаването на морско и рѣчно парашодно дружество, и изказва готовността на

ИЗЪ VII. РЕДОВЕНЪ СЪБОРЪ НА БЪЛГАРСКИЯ НАРОДЕНЪ МОРСКИ СГОВОРЪ, СЪСТОЯЛЪ СЕ ПРЕЗЪ МЕСЕЦЪ ЮНИЙ ВЪ ГР. ЛОМЪ.

- 1) Посрѣщане на съборянитѣ; 2) Пристигане на съборянитѣ въ града; 3) Пловдивскиятъ рѣченъ спортенъ легионъ съ знамето си; 4) Следъ полагане вѣнецъ отъ страна на събора върху паметника на загиналитѣ офицери и войници отъ Ломския коненъ полкъ; 5) Моментъ отъ състезанията съ лодки; 6) Войниците отъ конния полкъ наблюдаватъ състезанията; 7) Изъ състезанията въ плаване; 8) Единъ кътъ отъ Ломското пристанище презъ време на събора.

постоянната комисия за материална и морална подкрепа на организацията. Поздравиха и всички културно-просветни, професионални и благотворителни организации във Ломъ, отъ свое име и отъ онова на централните управителни тѣла на тѣхните съюзи. На всички приветствия отговаряше поотдѣлно председателятъ на събора, като даваше на всѣкиго напълно подходящъ отговоръ и въ една съвсемъ учтива, тактична и духовита форма подчертаваше личното си становище и онова на организацията, особно тамъ, когато то не се схождаше напълно съ приветствуващия. Тукъ трѣбва да се подчертае, че съборътъ имѣ извънредно голѣмо щастие съ избора на председателя си. Съ свой тактъ, духовитостъ, находчивостъ, съчетани съ една неизмѣрима благостъ, той успѣ веднага да завладѣе събора и да спечели искренитѣ симпатии на всички делегати и гости и да вдѣхнови главния секретаръ дотамъ, че при закриването на събора да го нарече вѣлшебникъ.

Следъ приключване на приветствията, конгресиститѣ се отправиха за паметника на падналитѣ офицери и войници отъ Ломския коненъ полкъ, издигнатъ въ двора на казармитѣ, за да се положи вѣнецъ на незнайния български воинъ. Полагането на вѣнеца се разви въ едно внушително и пълно сънастроение тържество — поменъ. Всички войници отъ полка бѣха построени около паметника, музиката засвири „Колъ славенъ“, хоръ отъ конгресисти запѣ „Покойници, вий въ други полкъ минахте“, следъ което всички колѣничиха и отдадоха почитъ на падналитѣ герои. Следъ това г. Д. Тодоровъ се обърна съ много красиво и затрогващо слово къмъ войницитѣ, като имъ спомни чувствитѣ подвизи на тѣхнитѣ предцистественици, отъ които тѣ трѣбва да взематъ примѣръ и които трѣбва да имъ вдѣхнатъ енергия и куражъ, да се справятъ съ трудноститѣ и нещастията, сполетѣли народа ни. Най-накрая той направи къмъ тѣхъ апелъ, да бранятъ съ всички сили роднитѣ брѣгове. Отговори му командирътъ на полка, съ кратка речъ, съ която изказа готовността на армията ни да се жертвува за запазване на хубавото ни крайбрѣжие и за постигане на иделитѣ на Б. Н. М. С., които сѣ идеали на цѣлокупния български народъ; следъ това той накара войницитѣ да извикатъ ура за Н. В. Царя, българския народъ и Б. Н. М. С.

Въ следобѣдното заседание, състояло се въ туристическия домъ, се прочетоха най-напредъ поздравителнитѣ телеграми отъ министритѣ на просвѣтата, правосъдието и финанситѣ, началника на Морската и рѣчна полицейска служба, директора на желѣзницитѣ, директора на Свободния университетъ, Съюза на столичнитѣ журналисти, началника на столичния гарнизонъ и пловдивскитѣ легионери. Следъ това съборътъ се отдаде на дейна работа. Започнаха разисквания по отчета на Г. У. Т., разпратенъ предварително до клоноветѣ за проучване. Редица делегати, говорейки по отчета, направиха обективна критика на дейността на Г. У. Т., изказаха много трезви мисли, указаха на известни дефекти на Г. У. Т. и клоноветѣ, но изобщо всички сѣ за одобрение на отчета и дейността на Г. У. Т. Д-ръ Калиновъ (София), напр., е за привличане на земледѣлското съсловие, занаятчийството и работничеството въ организацията, за да изчезнатъ класовитѣ различия и да се спечелятъ тия съсловия по тоя начинъ за националната и държавна идея; особно наблегна той за

едно действие всрѣдъ рибарското съсловие. Други изтъкнаха значението на морскитѣ лѣтни колонии за внедряването на морската идея въ психиката на подрастващитѣ поколения и се изказа желание да се запази тая дейностъ за Б. Н. М. С., тъй като тя е силно пропагандно сръдство за организацията, а да не се поема отъ общинитѣ или други организации, съ което се парира дейността особно на балканскитѣ клонове. Констатира се отъ всички голѣмото подобрене на списанието и се изказа доволство отъ него. Подканн се Г. У. Т. да подеме съ по-голѣма настойчивостъ инициативата за организаторски курсове (по подобие на тия въ Югославия), които м. година били пропаднали не само по вина на клоноветѣ, а и поради не толкова силното настояване отъ страна на Г. У. Т. Изтъкна се слабата организация на водния спортъ и липсата на специалисти въ организацията, които да го поставятъ на подобаваща висота. Изказа се желание, да се установятъ норми за плаване и гребане по море и различнитѣ рѣки у насъ, да се съпоставятъ постиженията при състезанията съ свѣтовнитѣ рекорди и да се привлѣкатъ за сътрудници въ водния спортъ специалисти, които сѣ се върнали напоследъкъ отъ странство. Лансира се идеята, да се свикватъ веднѣжъ или дваждъ въ годината отъ Г. У. Т. конференции на настоятелствата или поне на председателитѣ и секретаритѣ (Радославовъ — Перникъ) за опознаване и обмисляне общи методи за пропаганда и действие. Отбеляза се сѣщо така и слаба пропагандна дейностъ посрѣдствомъ сказки, изтъкна се нуждата, особно на малкитѣ клонове, отъ сказчици; отъ добре уредени сказки, придружени съ филмъ, се очаква много. Пакъ г. Антоновъ, дейниятъ секретаръ на Пловдивския клонъ, предложи, при екскурзии, отъ всѣки участивуващъ да се взематъ по 10—20 лв. за фондъ за агитация, проучване и снимки. Отъ винаги енергичния, стихиченъ и богатъ на планове Манчо Димитровъ тоя пътъ се дочува песимистична нотка. Той констатира, че тъкмо тамъ, гдето трѣбва да сме най-силни — на морето и Дунава, ние сме най-слаби: Анхиало, Месемврия, Кюприя и Ахтополъ замръха, Бургаскиятъ клонъ сѣщо започва да отслабва; обявява упадѣка не само съ стопанската криза, а и съ известно отпусчане отъ страна на Г. У. Т. и управителнитѣ тѣла на клоноветѣ, вследствие на умора, която намалява предишния ентузиазъмъ; той счита, че е необходима една подмѣна на хората, които действуватъ отдавна, за да минаватъ повече хора презъ управителнитѣ тѣла. Сѣщиятъ настоява, да се възобновятъ клоноветѣ по крайбрѣжието, необходими тамъ, особно, за да се улеснява откриването на колонии.

На всички критики отговори председателятъ на Г. У. Т. съ една патетична, пълна съ дълбоко убеждение и пропита съ вѣра въ бъдещето речъ. Той не вижда упадѣкъ въ организацията, а наопаки напредѣкъ; не го блязни количеството, а качественитѣ съставъ, който презъ последнитѣ години е много подобренъ. Дълбоко вѣрва, че убеждението, какво бъдещето на България е на Дунава и морето, непремѣнно ще се наслои въ обществото и отговорнитѣ държавни фактори; последнитѣ вече проявяватъ извънредно голѣмъ интересъ къмъ дѣлото на Б. Н. М. С. Работено е много, но въпрѣки всичко това, самото Главно Управ. Тѣло не е доволно. Той желае на събора, преди всичко, да се наелектризируютъ делгатитѣ, а чрезъ тѣхъ клоноветѣ. Най-после той апелира, клоноветѣ да

работятъ за съживяването на съседнитѣ тѣмъ загаснали клонове. Следъ неговитѣ обяснения, съборътъ единодушно одобри отчета; чрезъ стискане ръката на г. П. Стояновъ, председателътъ на събора, при общи акламации, изказа сърдечна благодарностъ на Г. У. Т.

Следъ това се дадоха директиви и изказаха пожелания за дейностъ въ бъдеще, доколку това не стана при разискванията по отчета. Както винаги, така и сега, най-много импулсъ даде Манчо Димитровъ. Между другото, той предложи да се ангажиратъ всички членове на управителнитѣ тѣла и нѣкои по-дейни отъ останалитѣ членове, да записватъ нови членове и да събиратъ членски вносъ отъ старитѣ. Относно сказкитѣ, той настоя Г. У. Т. да ги централизира въ рѣшетѣ си, като изработи и системна програма за тѣхъ; отъ сказкитѣ той очаква много голѣми резултати, предъ видъ на това, че, особно малкитѣ клонове, сѣ жадни за такива. (Приведе примѣръ съ гр. Пирдопъ, гдето проф. Илковъ билъ посрещнатъ отъ цѣлото гражданство, начело съ духовенството и хоругви). Изтъкна необходимостта отъ организаторъ, който да обикаля клоноветѣ, да възобновява замрълитѣ и да държи сказки въ малкитѣ клонове. И сега той лансира хубавата идея за обл. сбирки на клоноветѣ на всѣки единъ или най-много два окръга, практикувани презъ 1926 г. съ голѣмъ успѣхъ; на тѣхъ трѣбва да присѣствуватъ председателитѣ, секретаритѣ и касиеритѣ на клоноветѣ въ респективната областъ, а така сѣщо и представители на Г. У. Т. За водния спортъ специално, той предлага да се учреди медицинска станция, която да прави наблюдения върху условията за спортъ, организма на спортиститѣ и пр. и да издава бюлетинъ за състезанията по море и на рѣки да се разграничатъ, а за наградитѣ да се изработи отъ Г. У. Т. специаленъ правилникъ, който да урегулира и въпроса съ лодкитѣ (еднотипностъ и др.). Въ последнитѣ въпроси М. Димитровъ биде подкрепенъ и отъ подпредседателя на Търновския клонъ г. Тенекеджиевъ. Г-нъ д-ръ Калиновъ много умѣстно обърна вниманието на събора върху значението на горитѣ за пълноводieto на рѣкитѣ у насъ, а следователно и за дѣлото на Морския Сговоръ и апелира за дейностъ и въ това направление. Кап. I р. о. з. Ив. Михайловъ (Русе) препоръча да се насочатъ усилията за снабдяване на Г. У. Т. и клоноветѣ съ трайни и сигурни материални източници. Г-нъ Антоновъ (Пловдивъ) препоръча, по примѣра на Германия, да се образуватъ рибовѣдни станции тамъ, гдето е възможно, и съобща за едно предложение отъ игумена на манастира св. Петка, Пловдивско, до Пловдивския клонъ, въ тая смисълъ.

Последва докладътъ на Главния Провѣрителенъ Съветъ, който намира всички операции за редовни, разходитѣ, извършени съ редовни документи, и като констатира, че редица клонове иматъ задължения къмъ Г. У. Т., моли делегатитѣ при завръщането си въ клоноветѣ, да пишатъ до Г. У. Т., ако иматъ да оспорватъ нѣщо. Докладътъ биде приетъ и управителнитѣ тѣла се освободиха отъ отговорностъ за изтеклия отчетенъ периодъ.

Комисията по провѣрка на пълномощията докладва, че на събора сѣ представени 19 клонна, отъ 65 делегати, безъ членоветѣ на Г. У. Т. Много оживени разисквания станаха по измѣненята на чл. чл. 43 и 96 отъ устава, предложени отъ Г. У. Т. и Плъвенския клонъ. Въ желанието си да

осигури едно дарение отъ Плъвенската община, клонътъ, подкрепенъ отъ Г. У. Т., предлага да се измѣни единъ отъ двата члена по начинъ, който да гарантира използването на това дарение за целта, за която е направено, даже и при евентуално разтуряне на клонна или цѣлата организация. Следъ като се изказаха нѣколко делегати, съборътъ реши: тоя въпросъ, поради своята сложностъ и деликатностъ, да бѣде отложенъ за идния съборъ. Обаче, по настояване на главния секретаръ, който даде нѣкои нови освѣтления, сѣщиятъ въпросъ биде поставенъ на повторно разглеждане въ заседанието на следния день.

Поради дъждовното време, проектираното градинско увеселение, за съжаление, не можа да се състои, което лиши Ломския клонъ отъ значителни постъпления, предназначени за покриване на една частъ отъ разходитѣ по събора.

Последното заседание се състоя на 10 юний, преди обѣдъ, пакъ въ Туристическия домъ. Предъ всичко се разгледа повторно въпросътъ за измѣнение на казанитѣ членове отъ устава и следъ обстойни разисквания се прие следната алинея къмъ чл. 43. „За специални дарения при разтуряне на респективния клонъ се спазватъ правилницитѣ за тѣхното употребление, които своевременно сѣ били одобрени отъ събора на Б. Н. М. С.“. При такава редакция съответниятъ клонъ ще гарантира вѣчното използване на дарението само за опредѣлена целъ, чрезъ правилника, който пъкъ, за да бѣде одобренъ отъ събора, ще трѣбва да се редактира своевременно съ огледъ къмъ голѣмитѣ задачи на организацията. Съ тая алинея се разкрива възможностъ за дарения на организацията; дано други общини и обществени институти последватъ примѣра на плъвенци.

Дейната програма за петилѣтието 1931—35 г. се прие въ сѣщия видъ, както бѣ изработена на Търновския съборъ (1928 г.) съ малки добавки и редакционни поправки на п. п. 6 и 9 отъ т. III. *)

Особенъ драматизъмъ се разви и при приемане на бюджета. Конгресътъ се раздели по въпроса за бъдещитѣ членски вноски, предназначени за Г. У. Т. софийскитѣ, пловдивскитѣ и габровскитѣ делегати, въ изпълнение на директивитѣ, дадени имъ отъ тѣхнитѣ клонове, настояваха тия вноски да се намалятъ отъ 120 на 100 лева, като се мотивираха съ кризата и затрудненията на членоветѣ, които сѣ едновременно членове на нѣколко организации. За попълване на дефицита отъ 80,000 лева, който би се появилъ отъ това намаляние, тѣ предлагаха да се предвиди една по-значителна сума отъ реклами и да се увеличи сумата отъ субсидиитѣ. А нѣкои отъ тѣхъ намѣриха, че може да се намали обемътъ на списанието, да се печати то на по-евтина хартия, съ по-дребенъ шрифтъ и евентуално да се издава двумесечно. Главниятъ секретаръ, редакторътъ на списанието и останалитѣ членове на Г. У. Т., а така сѣщо и бюджетарната комисия, подкрепени най-енергично отъ плъвенскитѣ делегати, настояваха да се запази тазгодишниятъ членски вносъ, който е напълно поносимъ и сравнително низкъ, тъй като срещу него се дава и едно отъ най-уреденитѣ наши списания. Тѣ се обявиха противъ всѣкакво намаляние, тъй като то неминуемо ще предизвика намаляние на разходнитѣ пера, а най-вече онова за списанието, което съ го-

*) Дейната програма е отпечатана отдѣлно въ този брой — въ официалния отдѣлъ на списанието.

лѣмъ трудъ и мѣжа е доведено до днешното положение и по никакъвъ начинъ не бива да се връща назадъ. Изтъкна се отъ тѣхъ, че приходитъ отъ реклами сѣ несигурни, че тѣ даватъ само 30% чистъ приходъ и че тѣ и безъ това се даватъ на разположение на списанието за подобрене, тъй че съ вписването имъ въ приходния бюджетъ тѣ се отнематъ отъ списанието и съ това се намаляватъ неговитѣ ресурси. Изтъкна се, че кризата засѣга много малкъ брой отъ членоветѣ на организацията и че намалението на членоветѣ въ известни клонове не се дължи на увеличението на членския вносъ, тъй като отъ отчета за 1929 г., когато той не бѣше увеличенъ, въ редица клонове, между които и Софийския, има намаление на членоветѣ. Обаче, следъ дълга и оживена борба, съборътъ, съ 31 срещу 27 гласа, прие едно на гледъ срѣдно решение, въ смисълъ, че членскиятъ вносъ се намалява отъ 120 на 100 лева, като се приема предложениятъ бюджетопроектъ непожтнатъ въ приходната и разход. си части, т. е. намалението на чл. вносъ ще се покрие съ увеличение на членоветѣ. Обаче, като се има предъ видъ развитието на организацията презъ последнитѣ 3—4 години, изгледитѣ за увеличение броя на членоветѣ до 4.800 души сѣ доста проблематични и Г. У. Т. ще трѣбва да има това предъ видъ при изпълнение на приетия бюджетъ и на първо време, по всѣка вѣроятностъ, ще ограничи до възможния минимумъ разходитѣ си, а особно ония за списанието. Доколко това ще бѣде въ интересъ на организацията, ще покаже бъдещето.

Следъ това драматично интермецо се избраха 17 нови членове за Г. У. Т. и 5 за Г. П. С., вмѣсто излизащитѣ по изтичане на мандата. Списъкътъ на избранитѣ се дава на друго мѣсто въ настоящия

брой. Реши се, една делегация, въ съставъ: г. г. Петъръ Стояновъ, Вас. Игнатовъ, Д. Тодоровъ, д-ръ Недковъ, Куртевъ, М. Милчевъ, Ив. Михайловъ, М. Димитровъ и Вл. Николовъ, да поднесе на съответнитѣ министри дейната програма. Съ акламации единодушно биде приета поканата на председателя Д. Тодоровъ, осмиятъ съборъ да се състои въ София — действително най-удобно мѣсто за него.

Съборътъ биде закритъ съ топла и задушевна речъ отъ председателя, който апелира къмъ всички делегати да излѣзатъ отъ конгреса единодушни, само съ добри чувства и спомени, приветствува Г. У. Т. и му пожела плодотворна дейностъ, благодарни на Ломския клонъ, въ лицето на г-да д-ръ Недковъ и Жейковъ, за сърдечното гостопримство и проявената по организацията на събора дейностъ, благодарни и на гражданството, конния полкъ и организациитѣ за старото българско гостопримство. Следъ това той прочете отговора на Н. В. Царя до събора, изслушанъ на крака и съ акламации. Главниятъ секретаръ г. Славяновъ, отъ името на събора, благодарни на председателя за неподражаемото рѣководене на заседанията и покани делегатитѣ да извикатъ: „Да живѣе вториятъ пожизненъ председател на съборитѣ на Б. Н. М. С.!“ Така се приключи единъ деенъ и пѣленъ съ импулси съборъ.

Между 7 и 8 ч. вечерта заминаха съ експресния параходъ за къмъ западъ екскурзантитѣ, участвуващи въ устроения отъ Ломския клонъ излетъ до Херкулесбатъ, и делегатитѣ отъ Видинския край, а съ експреса за надолу болшинството отъ делегатитѣ отъ дунавскитѣ клонове и плѣвенци. Останалитѣ делегати се разотидоха вечерта и на другия день съ влаковетѣ за София и Варна.

Алиса Мюлеръ Нойдорфъ

СЪ БЪЛГАРСКИЯ НАРОДЕНЪ МОРСКИ СГОВОРЪ ВЪ ЛОМЪ

Тоя пѣтъ пѣкъ Българскиятъ Морски Сговоръ ни покани на съборъ на Дунава. И тъй като имаме най-добри спомени отъ миналогодишния конгресъ въ Созополъ, съ готовностъ и пълни съ очакване отиваме въ Ломъ, макаръ че тоя градъ самъ по себе си не представлява нищо интересно за гледане.

И не се излъгахме. Отъ пръвъ погледъ се забелязва, че сѣ направени извънредно голѣми приготовления: цѣлиятъ градъ е окиченъ празнично, цѣлиятъ животъ по улицитѣ има празниченъ налитъ и вниманието на всички е съсредоточено на пристанището, гдето шлепове, окичени съ вѣнци, привличатъ погледитѣ на всѣкиго.

Първиятъ день е посветенъ главно на воднитѣ състезания, които сѣ най-доброто и удобно срѣдство, да се пропагандира идеята за водния спортъ всрѣдъ населението. Състезания на младитѣ легионери въ плаване, гребане и скачане следватъ едно следъ друго и една глѣста тѣпа ги следи съ напрегнато внимание. Великолепното слънце, като че ли специално за тоя день хвърлило отъ себе си вуала отъ облаци, насколко вѣнецъ отъ зелени брѣгове, а по тѣхъ пѣстротата на празнично облѣченото население, всичко това прави отъ картината възхитителна гледка, и часоветѣ на състезанията доставятъ чудна наслада. Действително, липсваше масово участие на състезатели, което

характеризира подобни празненства въ Германия, затова пѣкъ програмата бѣше сѣщо така разнообразна, положеното въодушевление сѣщо така голѣмо, ревността, усилията и желанието да се победи сѣщо така горещо и мощно въ отдѣлнитѣ участници, както и у насъ. Постиганията бѣха толкова по-удивителни, че Дунавътъ, съ неговитѣ течения, представлява голѣми трудности, особно за гребитѣ. Въ всѣки случай, интересътъ у публиката бѣше голѣмъ и траенъ, макаръ че обѣдното слънце започна постепенно да пече извънредно жарко. Най-голѣмъ успѣхъ имаше Русенскиятъ и Варненскиятъ легиони, а следъ това Пловдивъ и Видинъ. Като се вземе предъ видъ, че България, вследствие на липсата на плавателни рѣки и езера въ вътрешността си, нѣма абсолютно никакви условия за воденъ спортъ, че досега потикътъ и въобще идеята за водния спортъ у българитѣ съвсемъ е липсвала, постигнатитѣ въ Ломъ резултати и това, което Морскиятъ Сговоръ изобщо е създалъ, е, наистина, удивително. Но може би организацията не на състезания, а на спортни игри и образцови демонстрации, при участието на по-голѣмъ брой спортисти би допринесла още повече за засилване на пропагандата всрѣдъ широката публика. Имамъ предъ видъ демонстрации, които показватъ, какво означава водниятъ спортъ и какво дава той на човѣка, и които не сѣ постижения на

отдълни единици, а на една, ако и малка, група, и то съ огледъ на това, да се популяризира идеята за спорта.

Великолепна изненада ни донесе вечерта. Беше обявена венецианска нощ, ала това, което се даде, бѣше нѣщо повече, то бѣ феерична, неземна гледка. Дълги гирлянди отъ свѣтлина, шлеповетъ превърнати въ плаващи илюминирани острови, съ скрити уютни кѣтчета, павилионъ отъ лампички, както при старитѣ шумни празници въ Венеция, въ него едно множество, очаровано отъ нѣщо странно, необикновено. Цѣлиятъ градъ, навсѣкжде, не говори за нищо друго, освенъ за чудната изненада. Чува се и музика, която се разнася надалечъ по Дунава, а надъ всичко отгоре месецътъ, въ своето спокойно величие, кѣпи тая

пѣстра картина въ своята мека свѣтлина. Ала кой му обръща сега внимание? Ние гледаме пѣстрото хоро отъ свѣтила, въ неговото игриво отражение въ водата и се чувствуваме щастливи при тая хубава картина.

Би било несправедливо да не си спомнимъ тукъ за инициатора и изпълнителя на тая идея, г. д-ръ Недковъ, и за неговото голѣмо постижение, и да му благодаримъ за насладата, която доста ви на всички.

На следнитѣ два дни се състоя самиятъ съборъ. Следъ това се раздѣляме съ най-добри впечатления и чакаме съ нетърпение да видимъ, какво ще донесе следващата година на Морския Сговоръ, на който пожелаваме успѣхъ и бързо осъществяване на целитѣ му.

А-въ

ПЪРВИЯТЪ ПОЧЕТЕНЪ ЧЛЕНЪ НА ПЛОВДИВСКИЯ КЛОНЪ

Общото годишно събрание на членоветъ отъ Пловдивския клонъ на Българския Народенъ Морски Сговоръ, станало на 2 февруарий т. г., единодушно и съ акламации провъзгласи за свой почетенъ членъ началника на Пловдивския гарнизонъ генералъ М. Куцаровъ, за живото му дѣлово, материално и морално участие въ дѣлата на клона.

Генералъ-майоръ М. Куцаровъ

Като изразъ на тая спонтанна адмирация, клонътъ приготви разкошно преплетенъ съ старобългарски орнаменти и изгледи отъ езерото художественъ адресъ, работенъ отъ даровития художникъ, нашъ членъ, г. Цанко Лавреновъ, който на

16 мартъ т. г. се поднесе отъ Управителното Тѣло, въ цѣлия си съставъ, при подобаваща тържественостъ, въ дома на генерала.

Подпредседателътъ на клона г. д-ръ Н. Салчевъ прочете и поднесе адреса, заедно съ знака на почетнитѣ членове, който закачи между многото ордени върху здравитѣ български гърди на ге-

нерала. Видимо трогнатъ, последниятъ изслуша адреса, прие почетното членство и знака, и отговори:

„Трогнатъ съмъ отъ вашето внимание. Съ радостъ ще нося знака и ще се гордя съ хубавия

НАРЪДЕНСКА ГРАД.
БЪЛГ. ВЪВЕЖАТЕЛЪ

адресъ. Азъ следя вашитѣ дѣла, следя вашитѣ начинания и съ радостъ ви поставямъ между първитѣ организации, които ратуватъ за културния напредѣкъ на българина, за стопанското развитие на племето ни, за успѣха на България. Въ вашето лице азъ виждамъ импулса на подрастващата гаранция за спасението на отечеството. Цѣлъ спечеленъ за вашата кауза, азъ ви моля да предадете на членоветѣ на организацията ви моята благодарностъ за честта, която ми правите, а също да ги увѣрите, че се чувствавамъ, като всички васъ, морякъ, че съмъ всѣкога и въ всичко на разположение и че, като васъ, желая да видя осъществена идеята за дунавски и морски флотъ, за развито риболовство, за използвани родни брѣгове. Стис-

кайки ви ръцетѣ, азъ пожелавамъ на Българския Народенъ Морски Сговоръ да успѣе и развѣе българския флагъ по Дунава и всички морета и океани."

Тържеството съвпаднаше по време съ днитѣ, когато съпругата на генерала бѣше го ошастливила съ наследникъ — първия синъ и най-младия морякъ-легионеръ на клона. По тоя случай, легионеритѣ на сѣщия поднесоха торта, съ надписъ „На най-младия морякъ“, а членкитѣ — букетъ отъ живи цвѣта на госпожата му. Това мило внимание бѣше съпроводено съ ставане на крака. Тукъ генералътъ още веднѣжъ благодари, отъ името на семейството си и отъ свое име, за особено внимание и честъ.

ФРАНЦИЯ ЗА РЕЗУЛТАТА НА ЛОНДОНСКАТА МОРСКА КОНФЕРЕНЦИЯ

Лондонската морска конференция се свърши. Трѣбва, обаче, да се съжалева, че тя не можа да постигне голѣмъ политически резултатъ. Конференцията не само не разреши, но дори и не докосна нито единъ отъ голѣмитѣ въпроси, които ѝ се налагаха: свободата на моретата, сигурността. Въпроси отъ голѣмо значение останаха висящи; но главниятъ висящъ въпросъ е тоя за срѣдно-морското и европейско равновесие.

Отъ чисто техническа гледна точка, конференцията не може да се счита за неуспѣхъ. Но тя постигна твърде скромни резултати. Многочисленитѣ и забележителни по своя личенъ съставъ делегации, които тъй дълго време заседаваха въ Лондонъ, биха могли съ малко повече смѣлостъ и воля да постигнатъ много по-ценни решения.

Спогодба между двата европейски съучастника (Франция и Италия) въ конференцията не можа да се реализира; такава се осъществи само между останалитѣ три страни (Англия, Съединенитѣ щати и Япония); затова, ако има нѣкакво подобрене въ морското положение на свѣта, то лежи вънъ отъ Европа.

До 1936 г. линейнитѣ флоти на Англия, Съединенитѣ щати и Япония ще бѣдатъ значително намалени. Защото последнитѣ три сили се задѣлжаватъ да не залагатъ въ строежъ нови линейни единици, предназначени за замѣстване на ония кораби отъ тоя родъ, които до 1936 г. биха стигнали своята предѣлна възраст, опредѣлена на 20 години, споредъ Вашингтонския договоръ отъ 1922 год. Ще бѣдатъ, следователно, заличени следнитѣ петъ английски линейни кораби: „Айрън-Дукъ“, „Марлбороу“, „Импероръ офъ Индия“, „Бенбау“ и бойниятъ кръстосвачъ „Тайгъръ“. Съединенитѣ щати ще разрушатъ броненосцитѣ „Юта“, „Флорида“ и „Вайомингъ“; Япония, на свой редъ, ще пожертвува бойния кръстосвачъ „Хией“, който ще служи занаяпредъ като учебенъ корабъ. Всички тѣзи кораби ще могатъ да останатъ въ служба до 1934 и 1935 г. Франция и Италия ще се откажатъ отъ строежа на три линейни кораби; Англия ще се откаже отъ построяката на десетъ такива кораби, Съединенитѣ щати — също отъ десетъ кораба, а Япония ще се откаже отъ строежа на шестъ.

По силата на постигнатото въ Лондонъ съгласие, британската, американската и японска линейни ескадри ще иматъ следния съставъ: Великобритания — 15 единици: 2 типъ „Нелсонъ“, 5 типъ „Куинъ Елизабетъ“, 5 — „Ройалъ-Соверинъ“ и

3 бойни кръстосвача — „Худъ“, „Ринаунъ“, „Рипулсъ“. Тѣзи бойни кораби сѣ въоръжени съ 381 и 406 мм. оръдия. Съединенитѣ щати: 15 единици, също. Най-стариятъ корабъ „Аркансасъ“ е въоръженъ съ 305 мм. оръдия и датира отъ 1912 г. Единнадесетъ отъ американскитѣ линейни кораби носятъ 356 мм. оръдия и само три тѣхни единици носятъ 406 милиметровитѣ „canons monstres“ всѣко едно отъ които тежи надъ 100 тона. Напредналата възраст на американскитѣ кораби сѣ компенсира съ превъзходството въ числото на оръдията отъ главната артилерия. Такива оръдия американскитѣ линейни единици носятъ 160, срещу 118 на английскитѣ дреднаути. Японскитѣ флотъ сѣ разполага съ деветъ голѣми единици: 6 линейни кораби, четири отъ които носятъ 355 мм. оръдия, а два 406 мм. и 3 бойни кръстосвачи, въоръжени съ 355 мм. оръдия, или общо 88 оръдия главна артилерия.

Колкото се отнася до кръстосвачитѣ, дветѣ англо-саксонски съперници успѣха да сложатъ край на едно надпреварване, което би било съсипателно за тѣхнитѣ финанси и по-особено за разклатенитѣ финанси на Англия. Преди нѣколко години лордъ Желико бѣше заявилъ, че на Великобритания сѣ необходими седемдесетъ кръстосвача за обезпечаване сигурността на британскитѣ съобщителни линии и трафикъ. Сѣщата мисль се сподѣляше и отъ адмиралтейството. Днесъ Англия смѣта, че ѝ сѣ достатъчни 50 кръстосвача. Тя ще запази 15 — 10 хил. тонни кръстосвачи (Вашингтонски типъ), въоръжени съ 203 мм. оръдия, които даватъ общъ тонажъ 146,800 тона, и 192,200 тона малки кръстосвачи, въоръжени съ 152 мм. оръдия. Срещу това, Съединенитѣ щати притежаватъ 18 голѣми (10,000 тонни) кръстосвачи и една съвокупностъ отъ малки (въоръжени съ 152 мм. оръдия. Срещу това Съед. щати ще притежаватъ 143,500 тона. Япония ще притежава 12 голѣми (съ 203 мм. оръдия) кръстосвача и 100,450 тона малки кръстосвачи (съ 152 мм. оръдия). Въ областта на подводницитѣ тритѣ сили постигатъ равенство: Англия, Америка и Япония ще пазятъ въ строя по 52,700 тона подводници, чийто единиченъ тонажъ не ще надминава 2000 тона и калибра на оръдията имъ 127 мм.

Отъ тритѣ държави, Велико-Британия прави най-голѣмата жертва. Адмиралтейството на Англия не настоя върху необходимостта отъ преустройството на четиритѣ „Айрън-Дукъ“, защото това би

погълнало грамадни сръдства. Япония, която отбранява здраво своите позиции, си постигна желанието: нейният флот е равен на 70% от флотите на другите две сили, а с това въ широката Пасифик се слага една преграда, която го прави непроходимъ. Флотът на Съединените щати постига своя блънъ за равенство съ британския, но за целта ще трѣбва да се построи още нѣщо.

Франция има задължения по договора относно линейните кораби, до 1936 г.: Франция не ще заложи въ строежъ ония единици, които Вашингтонският договор ѝ разрешава да строи въ 1931, 1932 и 1933 г. Обаче, тя си запазва правото да замѣсти корабите: „Франс“, „Жанъ-Барт“, „Курбе“, всичко 70,000 тона, за да може да отговори на Германия, въ случай, че тая последната започне да строи нови линейни кръстосвачи.

Франция остава свободна въ осъществяването на своята морска програма: 390,000 тона леки сили и 124,800 тона подводници.

Първият лордъ на британското адмиралтейство, г. Александъръ (морският министъръ) е оценилъ на около 70 милиона лири стерлинги икономията, която Англия реализира чрезъ спогод-

бата между трите сили. Настоящата спогодба, сравнена съ неуспѣха презъ 1927 г., е задоволителна. Но тя би могла да реализира още по-големи резултати.

Никой отъ делегациите въ конференцията не засегна следната основна задача: намалението на калибъра на главната артилерия. Едно такова намаление би предизвикало автоматически намаление въ тонажа на платформата, която носи голѣмите оръдия и по логиченъ пътъ би се стигнало до премахването на броненосца.

Общо взето, френският флотъ излиза уголеменъ отъ Лондонската конференция. Франция успѣ да се освободи отъ тежката ипотека, която ѝ бѣ наложена съ Вашингтонската конференция презъ 1922 г. Франция успѣ да запази оскъдения на смъртъ — отъ Англия и Америка — подводникъ, премахна конвенциите Root и наложи своето гледище относително употребата на подводниците за въ бъдеще. Най-сетне, Франция остава свършено независима и господарка на своята морска програма, тъй необходима за нейната национална сигурностъ.

Отъ френски: Д. Марковъ

НАШИЯТЪ КОНКУРСЪ ЗА НАПИСВАНЕ МОРСКИ РАЗКАЗЪ

(Препоръчани за напечатване въ списанието морски разкази.)

П. А. Шишковъ

Мото — Пилотъ

МОРСКА ДИСЦИПЛИНА

(Разказъ)

Живописно разхвърляна задъ линията Галата—Евксиноградъ, ескадрата на руския вице-адмиралъ Алексѣй Аслановъ отъ три дни бѣ го-стенка на Варна . . .

Три контръ-миноносци на предния планъ, два кръстосвачи задъ тяхъ и два броненосци поотзадъ, красѣха и оживѣваха рейдътъ. Цѣлния градъ масово се бѣ стекълъ да разглежда корабите, които бѣха дошли, като начало на велико тържество: следъ седмица бѣ опредѣлено да стане освещаването на руския паметникъ-храмъ въ Шипка. Аслановъ дойде само като авангардъ, като остави въ Севастополъ нѣколко отъ корабите си, съ които щѣха да пристигнатъ високите гости, два-три дни преди освещаването; единъ великъ князь щѣше да представлява императора.

Отъ три дни насамъ главното лице, което бѣ привлѣкло погледите, бѣ адмиралътъ. Първия денъ, следъ размѣнените топовни салюти между ескадрата и мѣстния кръстосвачъ Евдокия, Аслановъ, окиченъ съ цѣлъ редъ ордени, въ пълна парадна униформа, бѣ блѣскаво посрещнатъ върху най-големата дървена скаля, отъ гдето бѣ отведенъ въ окръжното управление, за да направи своята визита на представителя на държавната властъ. Заредиха се посещенията му: при гарнизонния началникъ, при началника на черноморския флотъ, при градския кметъ . . . Навсѣкжде изъ града предметъ на любопитство бѣ Аслановъ, човѣкъ къмъ шестдесетата си година, съ силно-издадени ябълки на лицето, покрито съ силно прошарена, раздвоена брада . . . Следъ това се заредиха посещенията отъ брѣга къмъ ескадрата, къмъ броненосца Ростиславъ, върху който се развѣваше адмиралскиятъ флагъ. Разположенъ въ своя ком-

фортенъ салонъ на кърмата, Аслановъ прие всичките началници, на които бѣ направилъ посещения. Заредиха се и по-нисши началници къмъ Аслановъ, комуто, по международната етикеция, трѣбваше да му поднесатъ своите поздравления и да се поставятъ въ негова услуга: портовиятъ началникъ и командирътъ на Евдокия.

Градските вестници забравиха сплетните си и всецѣло посветиха колоните си на ескадрата. Заследваха описания за корабите ѝ, за командирите ѝ, за плаванията ѝ . . . На първо мѣсто бѣ Аслановъ. Нареккоха го най-способния между способните руски адмирали. Нареккоха го „Желѣзниятъ адмиралъ“ . . . Подшушваше се, че той билъ ималъ и прозвището „Страшниятъ адмиралъ“, но то не попадна въ вестниците, а мина само като мълва . . . И въ нѣколко деня Аслановата биография мина въ колоните на вестниците. Тѣ изнесоха, че той произхождалъ отъ татаро-киргизско потекло; че баща му билъ нѣкога адмиралъ на цѣлата тихоокеанска ескадра; че младите си години е прекаралъ въ Тихия океанъ, подъ желѣзната дисциплина на баща си . . . Хвалебствия следъ хвалебствия се бѣха изредили и онова, което можеше да хвърли сѣнка върху доброто име на Асланова, вестниците щателно го избѣгваха, избѣзваха и избѣрляха . . . Подшушваше се и за жестоко-строгата му дисциплина, която той поддържаше въ корабите си . . . Но понеже бѣ съвсемъ негостоприемно да се изнасятъ въ чуждата страна неговите вътрешни уредби, то и затова никой отъ вестниците не допусна да бѣде оскърбенъ адмиралътъ въ единъ или другъ видъ.

Аслановъ си имаше известни принципи за своя частенъ животъ и за живота си, като на лице, на

което бѣше повѣрена сѣдбата на стотици моряци и охраната на държавата въ частност. Бидейки възпитаникъ на вѣтроходния флотъ, гдето, при разгъване на платната, за закѣснение си петъ минути, той е бивалъ наказванъ „подъ арестъ“ отъ баша си по петъ денонощия, — той не търпѣше закѣсненията подъ никакъвъ видъ и подъ никакъвъ предлогъ. Нѣкога си, като подчиненъ, той е зналъ само да изпълнява, а сега, като командуващъ — той знаеше само да заповѣдва . . . Той се гордѣше съ името си — Желѣзния адмиралъ. Тѣй сѣщо той се радваше и на другото си прозвище — Страшния адмиралъ. Той винаги се стараеше да оправдава тѣзи си имена. Формулата: „началството най-добре знае всичко“, бѣ аксиома и принципъ за него. Той никога не се допитваше до никого. Той — морякътъ отъ вѣтроходния флотъ — знаеше, че нѣма нужда отъ мненията на моряка отъ паракходния флотъ. И отъ тамъ, той не се допитваше до никого. Не търпѣше никакви възражения. Той не признаваше мненията на офицеритѣ си, но и никога не ги изискваше. Той искаше слѣпа покорностъ, както и самъ той бѣ слѣпо покоренъ къмъ своето началство. „Желѣзниятъ адмиралъ“ насаждаше желѣзна дисциплина. Той мрѣше за дисциплината . . . Преди десетина години, като командиръ на кръстосвача „Кагулъ“, при влизането си въ Генуезкото пристанище, внезапно се бѣ скѣсало носовото вѣже, съ което го теглѣше пилотскиятъ катеръ къмъ мѣстото на акустирането му. Въ следващия мигъ, следъ скѣсването на вѣжето, „Кагулъ“ стрѣвно се понесе къмъ носа на единъ застаналъ на котва параходъ . . . Аварията бѣ неизбежна . . . Обслужката на бакътъ вкаменѣ . . . Корабникътъ въ втория мигъ блѣсна съ желѣзния ричагъ стропорѣтъ на котвения руданъ и спусна котвата . . . Котвата задържа, аварията бѣ избѣгната . . . и двата кораби леко се „цѣлунаха“ носъ съ носъ, подъ еластичността на възглавницитѣ, подадени отъ двата кораби. Корабникътъ спаси Асланова отъ страшна авария, която, може би, можеше да му отнеме и поста. Последва заповѣдъ по кораба, съ която се награждаваше корабникътъ за неговитѣ съобразителностъ и неизгубване присѣстствието на духа. А следъ два дѣня последва нова заповѣдъ, съ която се наказваше сѣщиятъ корабникъ съ два дѣня арестъ, защото билъ спусналъ котвата безъ заповѣдъ: „дисциплината изисква и своето възмездие“ — до даваше въ заключение Аслановъ.

А сега, когато правѣше прегледъ на корабитѣ и слизаше въ машиннитѣ имъ отдѣления, той надѣваше на рѣце бѣлитѣ си рѣжавици. И, хващайки се о перилата на машинното отдѣление, отъ време на време той преглеждаше рѣжавицитѣ си. И явѣше ли се петно върху тѣхъ, безъ да говори, той посочваше презъ рамо рѣжавицата си на командира, който го следваше отзадъ. И следъ подобна забележка, въ заповѣдта по своята ескадра той обявяваше, че „еди-кой-си корабъ по чистотата си могълъ билъ прекрасно да се сравни съ кой и да е търговски корабъ . . .“

Единъ отъ корабитѣ отъ ескадрата му — кръстосвачътъ „Стрелокъ“ — напоследѣкъ често започна да попада подъ неговитѣ забележки, въ които се чувствуваше неприязненостъ къмъ неговия командиръ, капитана втори рангъ Пиеръ Алфредовичъ Вантрю . . . Отдавна вече Аслановъ дирѣше причини да прехвърли Вантрю въ архивата на флотата, негде въ нѣкой флотски екипажъ

на брѣга. Вантрю, произходящъ отъ френско потекло, носѣше свободенъ духъ. Веселъ, засмѣнъ, вѣчно духовитъ, вежливъ, словоохотливъ, готовъ да изслушва мненията на своитѣ подчинени, бѣ човѣкътъ, къмъ когото Аслановъ изпитваше силна неприязненостъ. Преведенъ отъ Балтийския флотъ, Вантрю попадна подъ Асланова. Още съ първитѣ си рапорти, отъ които вѣше духъ на инициатива, нововъведения и свобода, Вантрю си навлѣче умразата на Асланова . . . И отъ тогазъ „Страшниятъ адмиралъ“ правѣше всичко възможно, за да изхвърли този „свободолюбецъ“ изъ ескадрата си. Но отъ Петербургъ все мълчаха . . .

Два отъ голѣмитѣ кораби на Асланова сега бѣха останали въ Севастополъ: два еднотипни кръстосвача — „Стрелокъ“ и „Пластунъ“, ликаприлика, като два близнака, двукоминни, двумачтови, които нѣмаха никаква разлика помежду си, освенъ знакътъ, който имъ бѣ поставенъ за отличаване: „Пластунъ“ имаше на първата си мачта една рея, а „Стрелокъ“ — две реи.

Доколкото Аслановъ ненавиждаше Вантрю, дотолкозъ пѣкъ, отъ друга страна, той обичаше командирѣтъ на „Пластунъ“, капитана втори рангъ Станиславъ Полянский, който въ всичко подражаваше на своя началникъ и съ това бѣ спечелилъ неговитѣ симпатии.

На заминаване съ ескадрата си за Варна, Аслановъ бѣ далъ мнение и съветъ въ адмиралтейството, че най-подходящиятъ корабъ за Негово Императорско Височество великия князь, е „Пластунъ“. И въ тази смисълъ той бѣ далъ лично нарежданията си на Полянский, който щѣше да има на борта си височайшия гостъ отъ Севастополъ до Варна. Екскортътъ му щѣше да бѣде отъ два контръ-миноносци въ фронтална линия и отъ „Стрелокъ“, въ далеченъ ариергардъ.

Днитѣ, предшествуващи тържествата, бѣха изтекли.

Снощи по кабела отъ Севастополъ бѣ предадена къса телеграма:

„Негово Императорско Височество въ шестъ часа следъ обѣдъ отплава за Варна“.

Елитътъ на руската колония бѣ събранъ въ Варна, за да посрещне великия князь и свитата му, съ които щѣха да потеглятъ за Шипка.

Тази сутринъ въ салона на Асланова бѣха се разположили на закуска: Софийскиятъ пълномощенъ министъръ съ съпругата си, легационниятъ съветникъ съ съпругата си, военния и търговския аташета, мѣстниятъ вице-консулъ . . . и десетина млади рускини, които съ букети въ рѣще щѣха да посрещнатъ великия князь.

Аслановъ, седналъ отъ дѣсно на съпругата на пълномощния министъръ, обяви:

— Честъ имамъ да известя на всички, че Негово Императорско Височество ще бѣде на рейдътъ ни точно въ единадесетъ преди обѣдъ. А кръстосвачътъ „Пластунъ“, който го носи, ще се яви на хоризонта следъ часъ . . .

— „Пластунъ“? — обади се нѣкои дами.

— Да! „Пластунъ“, отличенъ кръстосвачъ, съ отличенъ командиръ!

Аслановъ повика своя старши флагъ-офицеръ, лейтенантъ фонъ Шмидъ, комуто заповѣда:

— Карлъ Викторевичъ, щомъ „Пластунъ“ се появи на хоризонта, веднага ми доложете! Негово Императорско Височество е въ него . . . Два контръ-миноносци го ескортиратъ въ фронтална линия . . .

— Слушамъ, Ваше Превъзходителство! — вдигна ръка къмъ козирката си фонъ Шмидъ, тракна съ петитъ си и отлетѣ на моста, заедно съ своя помощникъ, младшия флагъ-офицеръ, мичманъ Долгаревъ, комуто той предаде заповѣдта на адмирала.

Придѣлили далекогледитѣ на очитѣ си, двамата флагъ-офицери загледаха по посока на нощъ Калиакра.

По мачтитѣ на ескадренитѣ единици оживено се издигаха и сваляха сигнални флагове. Дулата на орждията и бронзовитѣ части лъщѣха на слънцето. Всичкитѣ моряци, въ бѣли холандки, бързаха съ последнитѣ си приготовления . . . Оживено сновѣха катери и лодки между корабитѣ. Входѣтъ на градското население въ корабитѣ още отъ тази сутринъ бѣ преустановенъ . . . Брѣгѣтъ бѣ почернѣлъ отъ населението, което отъ рани зори бѣ дошло да си хване мѣсто, за да види пристигането на Великия князь. Всичкитѣ търговски кораби бѣха украсени съ сигналнитѣ си флагове. Цѣлиятъ градъ бѣ окиченъ съ зеленина, арки и съ кръстосанитѣ знамена на двата славянски народа.

— Карлъ Викториевичъ, ти забелязвашъ ли, че нашиятъ адмиралъ отъ последния прегледъ на-самъ е станалъ още по-лошъ . . . А най-вече следъ заповѣдта си, съ която силно уронва името на Вантриу?

— Да, но и Вантриу е смѣлчага! . . . По всичко изглежда, че той е поелъ хвърлената му ръкавица . . . Говорятъ, че Вантриу ималъ отлични връзки въ Петербургъ, отгдето го крепятъ здраво . . .

Следъ малко пакъ се обади Долгаревъ.

— Карлъ Викториевичъ, мога да ви се похваля съ единъ успѣхъ тази сутринъ.

— Какъвъ?

— Представиха ме на дъщерята на нашия посланикъ . . . Чудно красиво създание! Сонечка . . . я наричатъ. Успѣхъ даже да я покана на разходка . . .

— Гдѣ ще я развеждате?

— Тукъ, изъ околноститѣ . . . Говорятъ, че Варна имала доста красиви мѣста . . .

— А „Страшниятъ“? Той ще ни стегне тѣзи дни, че ни крачка не ще можемъ да мръднемъ отъ кораба . . . Аха, Осипъ Петровичъ, забелязвашъ ли нѣщо на хоризонта? . . . Димъ? . . . Идватъ . . .

Въ далекогледитѣ на флагъ-офицеритѣ се появи едно петно, което постепенно се прѣсна въ въздуха . . . Появи се второ по-големо, което също се разнесе . . . Следъ малко тѣ наброиха три димови петна въ фронтална линия . . . Всѣка минута петната се увеличаваха и скоро започнаха да се издаватъ най-напредъ контуритѣ на единъ кръстосвачъ, а после и на два контръ-миноносци въ страни . . . Дълго двамата офицери дигѣха и четвъртото петно, онова, което трѣбваше да отговаря и на другия кръстосвачъ, съ който цѣлата ескадра на Асланова щѣше да бѣде въ пълния си съставъ.

Долгаревъ се обърна къмъ фонъ Шмида:

— Карлъ Викториевичъ, дали „Страшниятъ“ не е решилъ пакъ да удари плѣсница на Вантриу?

— Кой знае? . . . Той обича да хапе . . . Може би, не е позволилъ на „Стрелока“ да присѣствува на тържествата? . . . Намѣрилъ му е нѣкакъвъ предлогъ и . . . го е оставилъ настрана? — отвърна фонъ Шмидъ, като не откъсваше очитѣ си отъ далекогледа.

Следъ малко Долгаревъ пакъ се обади:

— Карлъ Викториевичъ, мисля, че е време да отидете да доложите на „Страшния“, че останалата частъ отъ ескадрата му е вече на хоризонта.

— Не! Бихъ желалъ да видя и „Стрелока“, та тогазъ да му докладвамъ . . .

— А ако съвсемъ не се яви той?

— Нека още малко да се повзремъ въ хоризонта! Може би да е въ ариергардъ? Той нищо не каза за него . . .

— Карлъ Викториевичъ, извинете . . . не знамъ, лъжа ли се или не . . . но . . . но очитѣ ми дали ме лъжатъ или не . . . но това не е „Пластунъ“, съвсемъ не е „Пластунъ“ . . .

— А кой?

— „Стрелокъ“! Самиятъ „Стрелокъ“ . . . Взрете се добре въ мачтитѣ му! . . .

— Не може да бѣде, Осипъ Петровичъ! . . . Абсолютно е невъзможно! „Страшниятъ“ каза: „Щомъ „Пластунъ“ се появи“ . . . Разбирате? . . . Аха . . . много интересно, преинтересно: на първата мачта две реи! . . . Хмъ . . . а гдѣ е „Пластунъ“? . . . Ето ти сега дяволска работа! Той ясно каза: „Пластунъ“! — и фонъ Шмидъ усѣти, какъ потъ облѣ лицето му. — Хмъ, какъ ще му се явя на докладъ безъ „Пластуна“? . . . Осипъ Петровичъ, сигурно ние и двамата трѣбва да имаме повредено зрение . . . Нищо не разбирамъ . . . Той каза: „Пластунъ“, а ние виждаме дветѣ реи върху първата мачта . . . Моля ви се, вгледайте се по-добре, вие имате по-ясно зрение! Моля ви се, за Бога! Вгледайте се, да видите дали това не е случайно нѣкакво отражение? . . . Нѣкакво отражение? Нека по-добре да изследваме фокъ-мачтата! Инакъ пречувствувамъ грозно „дѣлане“ и то тамъ, предъ дамското общество . . .

Мина цѣла минута въ втрънчено оглеждане на мачтата. Първата мачта бѣ съ две реи, съ две ясни реи!

— „Стрелокъ“ и нищо повече! — отсѣче фонъ Шмидъ, чувствувайки се съвършено зле, остави далекогледа въ кутията, слѣзе отъ моста и, леко побледиѣлъ, бързо се яви въ адмиралския салонъ.

— Адмиралътъ динга глава къмъ своя флагъ-офицеръ:

— Ну? Корабитѣ сж се вече явили на хоризонта?

— Тѣй вѣрно, Ваше Превъзходителство!

— Ну и прекрасно! Щомъ вдигнатъ позивнитѣ си сигнали, пакъ доложите! — и Аслановъ се обърна къмъ дамитѣ, съ които бѣ въ разговоръ.

Фонъ Шмидъ повдигна гласа си:

„ . . . Позволявамъ си да доложя на Ваше Превъзходителство, че на хоризонта се е появилъ не „Пластунъ“, както благоволихте да ми напомните, а „Стрелокъ“ . . .

Адмиралътъ извърна глава, строго погледна фонъ Шмида и троснато му каза:

— И-ма-те прѣшка, Карлъ Викториевичъ. Азъ казахъ, че „Пластунъ“ ще се появи на хоризонта! Идете и провѣрете пакъ, ако не искате да пази-те каютата си петъ денонощия! . . . Втори лѣтъ да не чуя, че иде „Стрелокъ“! „Пластунъ“ пръвъ ще се яви! — и той отправи фонъ Шмида, цѣлъ пламналъ въ червенина.

— Грозно! — примижа фонъ Шмидъ отъ досада, като се качи при Долгарева. — Трѣбва да стане нѣкое чудо съ реитѣ на мачтата, за да се спася отъ „ареста“ на „Страшния“ . . . А вие,

Осипъ Петровицъ, никаква разходка не ще успѣте да направите съ вашата госпожица! . . . Все стоятъ ли още дветъ рей? — запита пакъ, като отваряше кутията, за да вземе своя далекогледъ.

— Ясни и все по-ясни сж дветъ рей! — отсѣче Долгаревъ безъ да снѣма погледа си отъ фронталната линия на корабитъ, които бѣха вече съ цѣлитъ си корпуси върху хоризонта.

Фонъ Шмидъ погледна още веднѣжъ въ дветъ бѣли рей и гнѣвно блѣсна далекогледа въ кутията... Шмидъ и всичкитъ офицери отъ ескадрата знаеха, че на Асланова не можеше да се възразява: щомъ той кажеше на бѣлото, че е черно, то оставаше черно . . . И при всичкитъ случаи фактическото бѣло трѣбваше вече да му се доклажда за черно.

— Осипъ Петровицъ, отъ днесъ за петъ денонощия и моята длъжностъ се стоварва върху васъ! И вашата разходка съ Соничка се осуеотява . . . „Страшниятъ“ не вѣрва, че „Пластунъ“ го нѣма . . . И ме заплаши . . . съ петъ „денонощия“.

Изведнѣжъ върху фокъ мачтитъ и на третъ корабъ се различи фактическия сигналнитъ флагове, съ които сочеха имената си . . .

Фонъ Шмидъ пакъ взе далекогледа, дигна го и загледа флаговетъ:

— „Стрелокъ“! — откъсна той полугласно, следъ като провѣри цѣлия позивенъ сигналъ.

Върху „Стрелокъ“ се вѣеше и знамето на Великия князь.

Всѣко по-нататъшно бавене можеше да му допнесе излишни мѣмрения и увеличаване на наказанието. Той слѣзе отъ моста и се запъти къмъ адмиралския салонъ . . . Изведнѣжъ едно вдѣхновение му даде куражъ и той смѣло вдигна главата си. Адмиралътъ бѣ самъ въ каютата си, гдето се

приглаждаше. Фонъ Шмидъ тракна съ петитъ си предъ вратичката на каютата му. Адмиралътъ повдигна и извърна глава:

— Ну?

— Ваше Превъзходителство, „Пластунъ“ подидва къмъ рейда, съ позивния сигналъ на „Стрелокъ“ . . .

— Каакъ? — изпули очи адмиралътъ и скръцна съ зѣби.

— „Пластунъ“ подидва къмъ рейда, но е повдигналъ позивния сигналъ на „Стрелокъ“.

Аслановъ загледа своя флагъ-офицеръ, помисли нѣколко секунди съ строго-сключени вежди и, вѣроятно, решилъ, че „началството най-добре знае“, отпусна веждитъ си и се засмѣ:

— Спо-луч-ли-во! Пре-сполучливо! . . . Благодаря ви, Карлъ Викториновичъ. Ето, това е образецъ на дисциплиниранъ офицеръ, на истински морски офицеръ! — възхитенъ екна Аслановъ, стана и дружелюбно затупа лѣвото рамо на своя флагъ-офицеръ. — Отъ васъ ще излѣзе отличенъ командиръ единъ день!

Фонъ Шмидъ веселъ изкочи на горния подъ.

. . . Следъ половинъ часъ, когато топовнитъ салюти огласяваха на петдесетъ мили околостръстъ за пристигането на Негово Императорско Височество, фонъ Шмидъ пакъ тракна съ петитъ си предъ адмирала съ ржка върху козирката си:

— Разбражъ: „Стрелокъ“ пристига съ позивния сигналъ на „Пластуна“, искате да кажете, нали? — леко се засмѣ Аслановъ.

— Тѣй вѣрно, Ваше Превъзходителство! — заигра доволна усмивка по лицето на старшия флагъ-офицеръ.

София, 21. X. 1928 г.

Сава Н. Ивановъ

РЕЗУЛТАТИТЪ ОТЪ СЪСТЕЗАНИЯТА НА СПОРТНИТЪ ЛЕГИОНИ ПРИ БЪЛГАРСКИЯ НАРОДЕНЪ МОРСКИ СГОВОРЪ, СЪСТОЯЛИ СЕ ВЪ ГР. ЛОМЪ.

Презъ време на VII. редовенъ съборъ на Българския Народенъ Морски Сговоръ, състоялъ се въ гр. Ломъ презъ м. юний т. г. се произведоха състезания на Дунава между спортнитъ легиони при Б. Н. М. С. На тия състезания присѣтствуваха: Видинскиятъ рѣченъ спортенъ легионъ съ 26 души легионери; Русенскиятъ рѣченъ спортенъ легионъ съ 17 души легионери; Варненскиятъ морски спортенъ легионъ съ 10 души легионери (отъ които две госпожици); Пловдивскиятъ рѣченъ спортенъ легионъ съ 8 души легионери и хазиятъ на състезанията — Ломскиятъ рѣченъ спортенъ легионъ съ около 20 души легионери или всички 5 спортни легиона съ около 80 души легионери. При това трѣбва да се отбележи, че Видинскиятъ рѣченъ спортенъ легионъ, начело съ вещия си ржководител г-нъ Св. Кънчевски, пристигна въ Ломъ по Дунава съ 4 гребни лодки (една осморка, една четворка, една русалка и една рибарска лодки) и получи заслужени похвали за смѣлото ескадрено плътуване за мѣстото на състезанията. Програмата на състезанията бѣше следната:

1. Гребане съ лодки двойки на разстояние 500 метра (участвуватъ юноши — отъ 15 до 20 години).
2. Плаване на грѣбъ на разстояние 500 метра (участвуватъ юноши).
3. Плаване съ дрехи на разстояние 200 метра (участвуватъ юноши).
4. Гребане съ лодки четворки на разстояние 1000 метра (участвуватъ юноши).
5. Скачане безъ засилване отъ 5 метра височина (участвуватъ деца, по-малки отъ 15 години).
6. Скачане съ засилване отъ височина 8 метра (участвуватъ юноши).
7. Фигурно скачане отъ височина 8 метра (участвуватъ младежи, по-голъми отъ 20 години).
8. Гребане съ лодки четворки на разстояние 2000 метра за почетната награда отъ Н. В. Царя (участвуватъ младежи).
9. Гребане съ лодки русалки на разстояние 500 метра (участвуватъ дами).
10. Плаване на разстояние 2000 метра (участвуватъ младежи).
11. Раздаване наградитъ.

Състезанията се състояха на 8. юний през цѣлия денъ — отъ сутринята до вечерята — съ едно малко прекъсване за обѣдъ и следобѣдна почивка. За журито и ръководителитѣ на състезанията бѣше поставенъ специаленъ шлепъ въ Дунава на около 100 метра отъ брѣга. Върху този шлепъ бѣше устроено двуетажно скочило, укичено, както и цѣлия шлепъ, съ зеленина. Съставътъ на служебнитѣ лица (жюри и ръководители) бѣше следниятъ: времеизмѣрвачи — мичманъ I р. о. з. Тонковъ, Ал. Бюнтеръ и капитанъ II р. о. з. Г. Славяновъ; вратари (стартери) — капитанъ I р. о. з. Д. Фичевъ, лейтенантъ о. з. Недѣлчевъ и А. Друмевъ; наблюдатели — лейтенантъ о. з. Мишляковъ, мичманъ I р. о. з. Писковъ и мичманъ I р. о. з. В. Пѣвевъ; оценители на скачането — кап. I р. о. з. Ив. Михайловъ, капитанъ II р. о. з. Сава Н. Ивановъ и Ал. Бюнтеръ; сѣдия арбитъръ — А. Друмевъ и глашатай — Св. Кънчевски.

Времето презъ време на състезанията бѣше добро — горещъ слънчевъ денъ при много слабъ, едвамъ чувствувашъ се, вѣтъръ. Гражданството се бѣ стекло масово къмъ брѣга на Дунава — едни върху кеевата стена, други върху прибрѣжитѣ понтони, а трети върху корабитѣ — за да наблюдаватъ постиженията на Б. Н. М. С. по отношение на водния спортъ.

Резултатитѣ отъ състезанията сѣ следнитѣ:

I. Гребане съ лодки двойки на разстояние 500 метра (250 метра по течението и 250 метра противъ течението).

1. Русе — 6 минути и 11 $\frac{1}{2}$ секунди.
2. Видинъ — 6 минути 29 $\frac{1}{2}$ секунди.
3. Варна — 6 минути 37 $\frac{1}{2}$ секунди.
4. Пловдивъ — 6 минути 51 $\frac{1}{2}$ секунди.

Първата награда — статуя-победителъ, подарена отъ Варненския клонъ на Б. Н. М. С. — взе тимътъ отъ Русенския спортенъ легионъ въ съставъ: Сидо Сидовъ, Ив. Янковъ и Дечковъ (двама гребци и единъ кормчия).

Втората награда — касичка-слонче, подарена отъ Русенския клонъ на Б. Н. М. С. — взе тимътъ отъ Видинския спортенъ легионъ въ съставъ: Св. Петковъ, Ник. Юрдановъ и Конст. Илиевъ.

II. Плаване на грѣбъ на разстояние 500 метра (по течението).

1. Варна — Петъръ Милановъ — 7 мин. 36 сек.
2. Видинъ — Лозанъ Ницоловъ — 7 минути 37 $\frac{1}{10}$ секунди.
3. Видинъ — Г. Грамадски.
4. Русе — Хр. Драгановъ.

Първата награда — статуя „Победа“, подаренъ отъ Дунавската полицейска служба, взе известниятъ победителъ въ състезанията по плаване **Петъръ Милановъ** отъ Варненския морски спортенъ легионъ.

Втората награда — едно течение отъ списанието „Морски Сговоръ“ 1930 г., подарено отъ Гл. Упр. Тѣло на Б. Н. М. С., взе Лозанъ Ницоловъ отъ Видинския рѣченъ спортенъ легионъ.

III. Плаване съ дрехи на разстояние 200 метра (по течението).

1. Варна — Петъръ Милановъ — 3 мин. 48 $\frac{3}{5}$ сек.
2. Русе — Борисъ Стаматовъ — 3 мин. 59 $\frac{1}{10}$ сек.
3. Видинъ — Аврамъ Пинкасовъ.
4. Пловдивъ — Г. Клисуровъ.
5. Видинъ — Борисъ Петровъ.

Първата награда — модель на стожеръ, подаръкъ отъ Морската полицейска служба, взе и

тази година пакъ **Петъръ Милановъ**, отъ Варненския морски спортенъ легионъ.

Втората награда — статуя „Победителъ“, подарена отъ Дунавската полицейска служба, взе Борисъ Стаматовъ отъ Русенския рѣченъ спортенъ легионъ.

IV. Гребане съ лодки четворки на разстояние 1000 метра (500 метра по течението и 500 метра противъ течението).

1. Варна — 8 мин. 02 $\frac{1}{2}$ сек.
2. Пловдивъ — 8 мин. 30 $\frac{1}{2}$ сек.
3. Русе — 8 мин. 34 $\frac{1}{2}$ сек.
4. Видинъ — 9 мин. 15 $\frac{1}{2}$ сек.

Първата награда — една спортна лодка шесторка, подарена отъ Гл. Упр. Тѣло на Б. Н. М. С., взе тимътъ отъ Варненския морски спортенъ легионъ, въ съставъ: Панайотъ Поповъ, Хр. Сидовъ, Конст. Начковъ, Ник. Барановски и Петъръ Савовъ (четирма гребци и единъ кормчия).

Втората награда — една полирана кутия съ металическа котва, подарена отъ Морската полицейска служба, взе тимътъ отъ Пловдивския рѣченъ спортенъ легионъ, въ съставъ: П. Трендафиловъ, Кирилъ Тончевъ, Г. Клисуровъ, Дим. Запряновъ и Ив. Пауновъ.

V. Скачане, безъ засилване, отъ 5 метра височина.

1. Видинъ — Василь Ивановъ — получилъ 9 $\frac{1}{2}$ точки.

Поради това, че за това състезание се яви само посочениятъ по-горе легионеръ отъ Видинския спортенъ легионъ, той не се класира и не се даде никаква награда.

VI. Скачане съ засилване отъ височина 8 метра.

1. Видинъ — Ник. Балкански — получилъ 8 $\frac{3}{5}$ точки.
2. Видинъ — Жоржъ Димитровъ — получилъ 7 $\frac{1}{2}$ точки.
3. Видинъ — Любенъ Стояновъ — получилъ 7 $\frac{1}{2}$ точки.

Първата награда — касичка съ фигура на корабъ, подарена отъ Русенския клонъ отъ Б. Н. М. С., взе Ник. Балкански отъ Видинския рѣченъ спортенъ легионъ.

Втората награда — едно течение отъ списание „Морски Сговоръ“ 1930 г., подарено отъ Г. У. Т. на Б. Н. М. С., взе Жоржъ Димитровъ отъ сѣщия Видинския спортенъ легионъ.

VII. Фигурно скачане отъ височина 8 метра.

1. Ломъ — Г. Хаджийски — получилъ 8 $\frac{3}{5}$ точки.

2. Ломъ — В. Калугерски — получилъ 2 точки.
Останалитѣ състезатели бѣха неподготвени и затова не се класираха.

Първата награда — металическа котва, поставена върху мраморна плоча, подарена отъ Морската полицейска служба, взе Г. Хаджийски отъ Ломския рѣченъ спортенъ легионъ.

VIII. Гребане съ лодки четворки на разстояние 2000 метра.

На това състезание се яви само тимътъ отъ Пловдивския рѣченъ спортенъ легионъ, въ съставъ: Стефанъ Танчевъ, Ст. Рахневъ, П. Ангеловъ, Заф. Димитровъ и Ив. Велевъ. Поради липса на конкуренти, то не се състоя. Бѣше разрешено, обаче, на Пловдивския тимъ да регистрира постижение. Разстоянието 2000 метра (1000 метра по течението и 1000 метра противъ течението) бѣше изминато за 20 минути и 7 секунди. За насърчение на този

тимъ се даде като подаръкъ една посребрена статуя, подарена отъ Г. У. Т. на Б. Н. М. С.

IX. Гребане съ лодки русалки на разстояние 500 метра (250 метра по течението и 250 метра противъ течението. Участници въ състезанието — дами).

На това състезание се яви също само единъ тимъ — тимътъ отъ Варненския морски спортенъ легионъ, въ съставъ: г-ца Ел. Жейнова и г-ца Ел. Мутафова. Поради липса на други конкуренти, то не се състоя. Бѣше разрешено, обаче, да се регистрира постижение. Разстоянието 500 метра (по и противъ течението) бѣше изминато за 7 минути и 54 секунди, при повреда и закливане на кърмилото. За насърчение, на този тимъ се даде като подаръкъ 3 метра синъ шевинотъ, подаренъ отъ Габровския клонъ на Б. Н. М. С., за ушиване на легионерска форма.

X. Плаване на разстояние 2000 метра (по течението).

1. Русе — Сюл. Каракашевъ — 15 мин. 12 $\frac{1}{2}$ сек.

2. Видинъ — Ив. Петровъ — 15 мин. 37 сек.

3. Пловдивъ — Г. Клисуровъ.

4. Ломъ — Г. Хаджийски.

Първата награда — единъ джебъ часовникъ, подаренъ отъ Главното Управително Тѣло на Б. Н. М. С., взе Сюл. Каракашевъ отъ Русенския рѣченъ спортенъ легионъ.

Втората награда — една посребрена гравирана ваза за цвѣтя, подарена отъ Г. У. Т. на Б. Н. М. С., взе Иванъ Петровъ отъ Видинския рѣченъ спортенъ легионъ.

Привечерь, веднага следъ привършване на състезанията, при тържествена обстановка, на брѣга на Дунава и въ присѣствието на съборянитѣ и ломското гражданство, следъ подходяща речъ отъ председателя на Главното Управително Тѣло на Българския Народенъ Морски Сговоръ, г-нъ Петъръ Стояновъ, бѣха раздадени наградитѣ, които възлизаха общо на стойностъ около 40,000 лева. Следъ това легионеритѣ, заедно съ наградитѣ си, наредени въ стройни редове, направиха манифестация изъ града.

*

Изобщо, може да се каже, че, за нашитѣ условия, резултатътъ отъ състезанията е добъръ. Нашитѣ морски и рѣчни спортни легиони всѣка година даватъ все по-добри и по-добри постижения. Особено очебищи сѣ постиженията по реда и дисциплината, които сѣ основа, върху която трѣбва да се грядатъ постиженията на водния спортъ. Презъ тазгодишнитѣ състезания легионеритѣ се показаха много добре дисциплинирани и точни, мъчаливи изпълнители на решенията на журито. Въ сравнение съ по-предишнитѣ години, тѣ сѣ направиха много голѣмъ прогресъ въ това отношение.

Да се направи едно точно сравнение съ резултатитѣ отъ по-раншнитѣ състезания, е невъзможно. Ние и другъ пътъ сме посочвали причинитѣ за това, ще ги посочимъ и сега. Тѣ, въ общи черти, сѣ следнитѣ: 1) мѣстото на състезанията и условията не сѣ бивали едни и същи; 2) програмитѣ на състезанията не сѣ били еднакви и не сѣ нагаждания споредъ международнитѣ изисквания за състезания на вода, 3) знаковѣтѣ, които ограничаватъ разстоянията на вода, не сѣ бивали неподвижни, вследствие на което разстоянията не

сѣ бивали едни и същи, даже при едно и също състезание; 4) разстоянията не сѣ бивали точно измѣрвани, а приблизително, съ много неточни способности, вследствие на което почти никога не сѣ съответствували на показанитѣ разстояния въ програмитѣ за състезания; 5) не е имало винаги достатъчно число свѣрени и точни секундомѣри за опредѣляне времето, за което е изпълнено известно състезание и 6) при опредѣляне резултатитѣ отъ състезанията, не сѣ взимани подъ внимание състоянието на времето и специфичнитѣ условия на водната повърхност.

За да можемъ въ бъдеще да правимъ едно точно сравнение между постигнатитѣ резултати на състезанията и въ същото време да можемъ да туримъ начало за създаване на български рекорди въ областта на водния спортъ у насъ, ние препоръчваме на съответнитѣ ръководители следнитѣ мѣрки:

1) Всѣка година общитѣ годишни състезания да се правятъ въ единъ и същи градъ и на едно и също мѣсто, въ морето или рѣката. Ако е необходимо, обаче, годишнитѣ състезания да ставатъ въ различни градове, тогава непременно да се взематъ предъ видъ специфичнитѣ условия на водната повърхност и съ съответния коефициентъ да се корегиратъ постигнатитѣ резултати отъ състезанията.

2) Програмата за състезанията да бѣде една и съща и да е съобразена съ международнитѣ изисквания за състезания на вода, т. е. всѣка година различнитѣ видове състезания да се повторятъ при едни и същи разстояния, съ единъ и същи типъ лодки и пр., както това се прави въ напредналитѣ по отношение водния спортъ държави.

3) Разстоянията да се измѣрватъ съвършено точно, като началнитѣ и крайнитѣ пунктове се опредѣлятъ съ неподвижни постоянни знаци.

4) Времето за изпълнението на известно състезание да се опредѣля точно съ необходимото число, предварително провѣрени, секундомѣри.

5) При всѣко състезание да се отбелязва съ най-голѣма подробностъ състоянието на времето и водната повърхност, и съ тия данни по съответенъ начинъ да се корегиратъ окончателнитѣ резултати отъ състезанията.

6) Спортниятъ отдѣлъ отъ Главното Управително Тѣло на Българския Народенъ Морски Сговоръ да заведе специална книга въ която всѣка година да се отбелязватъ най-подробно резултатитѣ отъ състезанията, за да могатъ да се правятъ сравнителни таблици за установяване на български рекорди въ областта на водния спортъ.

Само по този начинъ ние мислимъ, че ще имаме ясна представа за постиженията въ областта на водния спортъ у насъ и ще можемъ да насочимъ правилно усилията си за неговото развитие, съ огледъ да достигнемъ резултатитѣ, получени вече въ напредналитѣ въ това отношение страни.

Ломъ, 10. VI. 1930 г.

Състезанията между Търновския и Пловдивския рѣчни спортни легиони въ гр. Пловдивъ. На 12 юлий т. год. — Петровденъ — сѣ се състояли голѣми състезания на вода въ гр. Пловдивъ, между първитѣ юношески и детски тимове отъ рѣчнитѣ спортни легиони отъ Българския Народенъ Морски Сговоръ въ гр. В.-Търново и Пловдивъ. Състезанията сѣ станаха отъ 17 до 21 ч.,

въ езерото на градината „Царь Симеонъ“, ремонтирано, пригодено и наводнено отъ Пловдивския клонъ на Б. Н. М. С., при голѣми морални и материални жертви отъ страна на управителното тѣло на клона. Пловдивчани и близкитѣ на Пловдивъ околни градове сѣ посетили масово състезанията и проявили голѣмъ интересъ къмъ тѣхъ.

Резултатитѣ отъ тия състезания сѣ следнитѣ:

1) Юношеско дълго плаване на разстояние 1200 метра, изпълнено въ три тура — пръвъ К. К. Денчевъ (Търново), 12 м. 47.8 сек.; втори В. Петровъ (Пловдивъ), 14 мин.

2) Юношеско дълго гребане съ лодки русалки, на разстояние 1200 метра, взето на три тура — първи Търновскиятъ тимъ, въ составъ: Илия Маревъ и Бориславъ Ал. Филевъ, взели разстоянието за 5 мин. 16.2 сек.; втори Пловдивскиятъ, въ составъ: Пенчо Трендафиловъ и Петко Монева, 5 мин. 29.3 сек.

3) Юношеско плаване на разстояние 400 метра (1 туръ) — първи К. К. Денчевъ (Търново), 4 мин. 7.6 сек.; втори Илия Маревъ (Търново), 4 м. 27.4 сек.; трети Мих. К. Денчевъ (Търново), 4 мин. 30 сек.; четвърти Ив. Пауновъ (Пловдивъ), 4 мин. 35 сек. и пр.

4) Юношеско гребане съ лодки русалки на разстояние 800 м. (въ 2 тура) — пръвъ тимътъ на Пловдивъ, въ составъ: Г. Михайловъ и П. Баневъ, 3 мин. 15 сек.; втори тимътъ на Търново, въ составъ: Ан. Хр. Пенчевъ и Ст. Ан. Дечковъ, 3 мин. 44 сек.

5) Юношеско плаване на грѣбъ, на разстояние 200 метра — пръвъ Ст. Петровъ (Пловдивъ), 3 мин. 5.8 сек.; втори К. К. Денчевъ (Търново), 3 мин. 9.6 сек.

6) Детско гребане съ лодки русалки за ученици отъ прогимназията, на разстояние 400 метра (1 туръ) — пръвъ тимътъ Г. Михайловъ и М. Бѣлковъ (Пловдивъ), 1 мин. 34 сек.

7) Детско гребане съ лодки русалки, за ученици отъ първоначалнитѣ училища, на разстояние 4000 метра (1 туръ) — пръвъ тимътъ М. Шиваровъ и Кефаловъ (Пловдивъ), 2 мин. 1.4 сек.

8) Юношеско гребане съ лодки шесторки, на разстояние 3200 метра (8 тура) — пръвъ тимътъ на

Пловдивъ, въ составъ: С. Петровъ, В. Петровъ, Г. Касабовъ и др., 13 мин. 20.5 сек.

9) Плаване съ дрехи на разстояние 200 метра — пръвъ М. К. Денчевъ (Търново), 3 мин. 2 сек.

10) Гребане съ лодки русалки, правостоящи, на разстояние 400 метра (1 туръ) — пръвъ М. Маеръ (Пловдивъ), 2 минути.

На отличилитѣ се състезатели къмъ 11 часа презъ ношъта били раздадени награди.

Накрай трѣбва да отбележимъ, че легионеритѣ отъ двата легиона сѣ се държали напълно коректно и другарски презъ време на състезанията. Търновци сѣ били посрещнати и изпратени много мило и топлосърдечно отъ своитѣ съперници — Пловдивчани.

С. Ч.

Изъ международния воденъ спортъ. На 13 и 14 юлий т. г. въ Парижъ се е състояло състезание въ плаване между французи и унгарци. При тия състезания Унгария получила голѣмо надмощие надъ Франция. Ето резултатитѣ отъ тия състезания:

1) Свободно плаване на разстояние 100 метра — победителъ Барнай (унгарецъ) — 59 $\frac{1}{2}$ сек.;

2) Плаване на грѣбъ, на разстояние 100 метра победителка г-ца Годартъ (французойка) — 1 мин. 13 сек.;

3) Плаване на грѣбъ, на разстояние 100 метра — победителъ Зейбилъ (унгарецъ) — 1 мин. и 18 сек.;

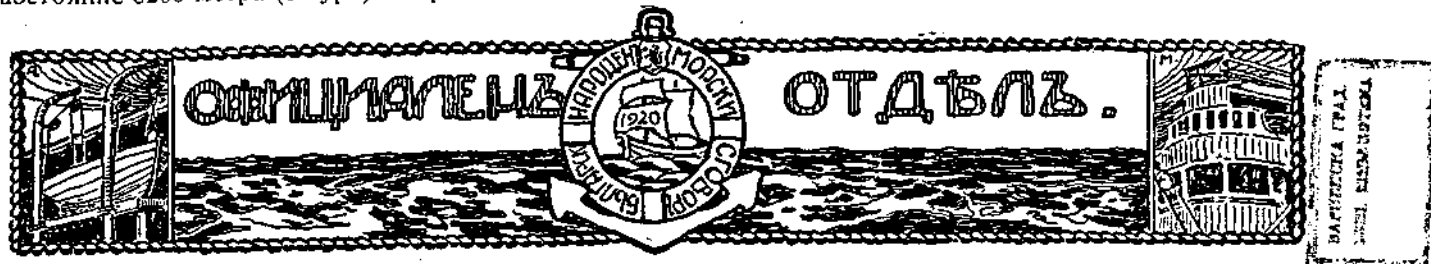
4) Четири плавания по 200 метра (всичко 800 метра разстояние) — победителъ Унгария — 9 минути и 54 секунди;

5) На Уотер-поло Унгария бие Франция съ 5:2.

(Изъ в. „Спортъ“, брой 331 отъ 1930 г. С.)

Споредъ „Последна Бургаска поща“, брой 791 отъ 17 юлий т. г., ръководителътъ по плаване при морския спортенъ легионъ отъ Българския Народенъ Морски Сговоръ, г. Александъръ Петровъ (Лечо), заедно съ двама други моряци, спасили, при бурно море, отъ удавяне, при Бургасъ, двама души. Давящитѣ се били върху грѣбнака на една обрната лодка. Единътъ отъ тѣхъ почти билъ загубилъ съзнание. Хвала и честь на смѣлия ръководителъ по плаване и безстрашнитѣ и състрадателни моряци.

С. Ч.

БЪЛГАРСКИ НАРОДЕНЪ МОРСКИ СГОВОРЪ

ДЕЙНА ПРОГРАМА

на Българския Народенъ Морски Сговоръ, за петилѣтното 1930—1935 год., приета отъ VII редовенъ съборъ на Б. Н. М. С., въ Ломъ, на 10 юний 1930 г.

ОБЩЕСТВЕНА И КУЛТУРНА ДЕЙНОСТЪ

1. За да се закрепи и ръководи българската морска мисълъ, която да бѣде способна правилно да развие националната морска политика, съобразно народнитѣ нужди, необходимо е да има държавно учреждение, което да обгърне и групира всички служби, третиращи въпроси, свързани съ

морето и Дунава, сега разпрѣснати по разни министерства.

Б. Н. М. С. като създава голѣмото значение на това държавно учреждение по отношение националната ни морска политика, ще действува за създаването му, като неговитѣ по-главни задачи трѣбва да бѣдатъ:

1) Насочване, покровителстване и засилване българската презморска и дунавска търговия, като се цели осигуряване нейната независимост и свободно развитие, предимно чрез постепенно национализиране до възможния размър на най-важното превозно и съобщително средство — корабоплаването.

2) Пълно национализиране и развитие на водните съобщения по българските крайбрежия — Черноморско и Дунавско.

3) Разширение, модернизиране и увеличение удобствата, сигурността и безопасността на корабоплаването по нашите крайбрежия.

4) Постепенно създаване на мрежа от вътрешни водни пътища и превозни средства по тях.

5) Създаване и развитие на модерно риболовство във открито море и във водите на Дунава, до степен такава, че рибното производство не само да задоволи сегашната вътрешна консумация, но рибата да стане, както и във всички културни страни, здрава и евтина народна храна.

6) Създаване и развитие на морски и крайбрежни поминъци: корабостроение, като занаят и индустрия, консервиране риба, приготвяне на рибарски уреди, модерно солопроизводство и др.

Това компетентно държавно учреждение ще трябва да се ръководи от подобрени специалисти от разните клонове на културната, техническа и стопанска дейност, която ще обеме новият държавен орган.

II. Конституирайки, че нуждата от създаване на морско законодателство намира вече отзвук във въвежданите закони у нас, Б. Н. М. С. ще действа за прокарване във най-скоро време на законите:

1) За организиране исканото компетентно държавно учреждение.

2) За насърчение корабостроението и корабоплаването под българско знаме.

3) За търговското мореплаване.

III. До създаване на исканото в т. т. I и II държавно учреждение, Б. Н. М. С. ще действа предъ съществуващите държавни и обществени фактори:

1) За създаване българско корабоплаване по рѣка Дунавъ, като поощрява и съдействува на всички частни инициативи във туй направление.

2) За постепенно създаване на вътрешни водни пътища.

3) За откриване на мореходно училище от страна на държавата.

4) За направяне всичко възможно да се снабдят нашите морски и дунавски пристанища съ необходимите съгъмявания и средства за бързо и евтино манипулиране съ стоките.

5) За създаване условия и предприемане на мероприятия, при които дунавският ни трафик да се отклони от чуждите пристанища и се насочи към българските такива.

6) За построяване пристанища на морето и Дунава — там, гдето такива няма, а така също и за свързването изобщо на пристанищата чрез пътища помежду им и съ вътрешността на страната.

7) За създаване удобства за спиране на кораби въ малките крайдунавски пристанища и селища.

8) За уреждане на хидрографна, метеороло-

гична, сигнална, спасителна и др. служби, за улеснение корабоплаването по Черно море и Дунава.

9) За засилване рибарската просвета чрез откриване от рибарското училище повсеместни рибарски курсове, като се обърне особено внимание на заселените по крайбрежието българи.

10) За разширяване покровителствените и насърчителните мероприятия, целящи да засилят риболовството и рибната търговия и индустрия, както и да се опростят формалностите, които ги спъват.

11) За изменение на чл. 5 от закона за разширение на железопътната мрежа и пристанищата, като същият закон се разпространи и относно укрепването на дунавските крайбрежия и острови.

12) Да не се допускат чужди поданици да риболовствуват въ българските териториални води.

IV. Б. Н. М. С. ще работи за издействане на България правото да издържа необходимите морски и рѣчни сили за охрана на водните ни граници, интересите на страната и народното стопанство по българските крайбрежия и прилежащите им отечествени води.

Организацията ще подтиква и подпомага съ всички свои сили стременията на българското правителство за получаване сигурен и свободен излаз на Бѣло море, а така също ще държи будно общественото мнение по този насъщен за племето ни въпрос.

Б. Н. М. С. ще действа още и за подпомагане усилията на правителството, щото България да бъде представена въ Дунавската смѣсена Европейска комисия равноправно съ досегашните й членове.

V. Б. Н. М. С. ще продължи усилията си за просвета на рибарите и създаване на единъ рибарски съюзъ, чиято главна целъ трябва да бъде: да бди върху запазване постигнатите придобивки по улеснение развитието на рибарството, както и да разшири тия придобивки.

VI. Б. Н. М. С. ще продължи дейността си по въвеждането въ училищата предмета морезнание и ще ходатайствува предъ ректора на Софийския държавен университет за създаване въ юридическия факултет преподавания по частно и общо морско право, а въ медицинския факултет — морелѣчение.

VII. Б. Н. М. С. ще действа за изработване от държавата обща здравна политика спрямо всички морелѣчебни мѣста въ страната; за подпомагане на общините да създават такива мѣста по концесионен или другъ начинъ и за образуване на лѣтовни фондове, чрезъ въвеждане на специални лѣтовни такси, предназначени за тяхното благоустройство.

VIII. Б. Н. М. С. ще се застъпи предъ държавата за построяване на втора детска морска здравница (санаториумъ) и за построяване на калолѣчебница въ Анхиало.

IX. Б. Н. М. С. ще действа за откриване къмъ търговско-индустриалните камари въ Варна, Бургасъ и Русе морски отдѣли, които да се занимаватъ съ търговските морски въпроси.

X. Б. Н. М. С. ще продължава да действа предъ съответните министерства и Св. Синодъ, щото при назначаване началници на учреждения, учители, свещеници и др. въ населените мѣста по крайбрежията, да се прави строгъ изборъ между лицата, като се назначаватъ само българи, съ

будно национално съзнание и като по отношение на учителския персонал се прилагат съответните параграфи от закона за народното просвещение, отнасящи се до пограничните селища.

Организацията ще действа, щото училищата въ крайграничните области на морето и Дунава, където има значителен инороден елемент, да се обявят по законодателен ред за държавни.

XI. Б. Н. М. С. ще настоява предъ съответните власти и органи, да се забрани говоренето въ крайморските и дунавски села и градове на чужд език въ учрежденията и обществените мѣста, а така също да се уволняватъ отъ служба — държавна, окръжна или общинска — лицата, които не се съобразяватъ съ тѣзи разпоредби.

ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТЪ

I. За насаждане въ българското общество голѣмитъ идеи, на които служи Б. Н. М. С. и за широко прокарване на правилни разбирания относно морето, както Г. У. Т., тъй и клоноветъ ще уреждатъ кокурси на опредѣлени теми по всички културни и стопански въпроси, свързани съ морето, Дунава и по-голѣмитъ вътрешни рѣки.

II. Г. У. Т. и всички клонове въ царството ще разширяватъ своята дейностъ:

1) По привличане на все повече и повече членове въ организацията.

2) По създаване на нови клонове, както по крайбрежията, така и въ вътрешността на страната.

3) По създаване на нови и развитие на съществуващитъ морски и рѣчни спортни легиони.

4) По създаване и организиране на детски морски лѣтовища, както и почивни станции за членоветъ отъ Сговора.

5) По уреждане и постройка на морски и рѣчни плажове и къпални (лѣтни бани).

III. Г. У. Т. ще има грижата за уреждане на подвижна морска изложба, а така също и за използване пътуващитъ кинематографи при Министерството на народната просвѣта, за целитъ на Б. Н. М. С.

Главното Управително Тѣло, въ заседанието си на 9 юлий т. г., се конституира, както следва:

1. Председателъ: Петъръ Стояновъ, народенъ представители;

2. I подпредседателъ: Яковъ Найденовъ, търговецъ;

3. II подпредседателъ: Димитъръ Фичевъ, началникъ на Морската полицейска служба;

4. Главенъ секретаръ: Георги Славяновъ, пом. началникъ на Морската полицейска служба.

5. I секретаръ: Павелъ Павловъ, командиръ на корабъ;

6. II секретаръ: Генчо Панчевъ, секретаръ на Морската полицейска служба;

7. Главенъ касиеръ: Вълчо Тонковъ, командиръ на корабъ;

8. Касиеръ: Лало Христовъ, мичманъ I р. о. з.;

9. Домакинъ: Михаилъ Бачовски, касиеръ на работилницата при Морската полицейска служба;

10. Главенъ редакторъ: Сава Н. Ивановъ, началникъ на Морското училище;

11. I редакторъ: д-ръ Янаки Арнаудовъ, професоръ въ Търговската академия;

12. II редакторъ: д-ръ Петъръ Скорчевъ, управител-лѣкаръ на Бактериологическия институтъ;

13. Библиотекаръ: Цвѣтанъ Петковъ, окръженъ училищенъ инспекторъ;

14. Главенъ уредникъ на Морския музей: Карелъ Шкорпилъ, чехски консулъ;

15. I уредникъ: Николай Пеневъ, инженеръ-химикъ;

16. II уредникъ: Димитъръ Зидаровъ, мичманъ I р. о. з.;

17. Председателъ на отдѣла „Воденъ спортъ“: инженеръ Боянъ Къневъ, началникъ на пристанището;

18. Главенъ ръководителъ на водния спортъ: инженеръ-корабостроителъ Протаси Пампуловъ;

19. I ръководителъ: Лука Доросневъ, адвокатъ;

20. II ръководителъ: Стефанъ Власевъ, началникъ на Морскитъ специални школи;

Съветници:

21. Янко Сираковъ, юрисъ-консултъ при общината;

22. Василь Игнатовъ, народенъ представителъ;

23. Инженеръ Златанъ Бръчковъ, правителственъ делгата въ параходното дружество;

24. Инженеръ Теодосий Атанасовъ, председателъ на окръжния съветъ;

25. Добринъ Василевъ, управителъ на градската библиотека;

Запасни членове:

26. Д-ръ Кръстю Пашевъ, учил. лѣкаръ;

27. Александъръ Божковъ, поддиректоръ на акц. д-во „Королавагъ“;

28. Славъ Грековъ, главенъ секретаръ на търговско индустриалната камара;

29. Иванъ Вариклековъ, капитанъ II р. о. з.;

30. Полковникъ Иванъ Тодоровъ.

ЕДНО ПИСМО ОТЪ Г. У. Т.

До г-нъ мичманъ I р. о. з. **Цаневъ Стефанъ**
Ливорно (Италия).

Голѣмото дѣло на Българския Народенъ Морски Сговоръ се крепи и развива върху една основа, чинто стълбове сѫ малкото всецѣло предадени на морската идея ратници. Единъ отъ тия, малко на брой, но здрави стълбове, сте Вие. Вие дълги години подъ редъ работихте безшумно и съ при сърдце, въодушевени отъ народнополезнитъ идеи, безъ да очаквате нѣкакви материални облаги отъ Вашата обществена работа. Като касиеръ и главенъ касиеръ въ Главното Управително Тѣло на Българския Народенъ Морски Сговоръ, Вие завърхте организацията въ много лошо материално състояние, но въ течение само на нѣколко години, благодарение на Вашето голѣмо старание, пестеливостъ и настойчивостъ, Вие успѣхте да създадете едно — за сегашнитъ условия — отлично материално състояние. Отдѣлили се временно отъ насъ, за да следвате въ Италия, Вие предадохте касата на Главното Управително Тѣло на Б. Н. М. С. съ единъ излишъкъ отъ около 100,000 лева за 1929 година.

Главното управително Тѣло на Б. Н. М. С. високо цени Вашитъ заслуги къмъ организацията и Вашата примѣрна обществена дейностъ. И за да Ви засвидетелствува това, то Ви поднася единъ скроменъ подаръкъ — морски далекогледъ, върху който сѫ гравирани думитъ: „За изпъненъ общественъ дългъ“.

Ние Ви желаемъ засега успѣхъ и здраве, а следъ като се завърнете въ България — още по-голѣма и резултатна дейностъ въ нашата организация.

Председателъ: **П. Стояновъ**
Главенъ секретаръ: **Г. Славяновъ**

ИЗЪ ЧУЖДИТЪ ВОЕННИ ФЛОТИ

Англия. Както всъка година, така и това лѣто английското адмиралтейство изпрати въ Балтийско море, съ цель за посещение различнитѣ пристанища, часть отъ своитѣ кораби, а именно: една флотилия миночистачи, една флотилия ескадрени миноносци и учебната полуфлотилия отъ подводници.

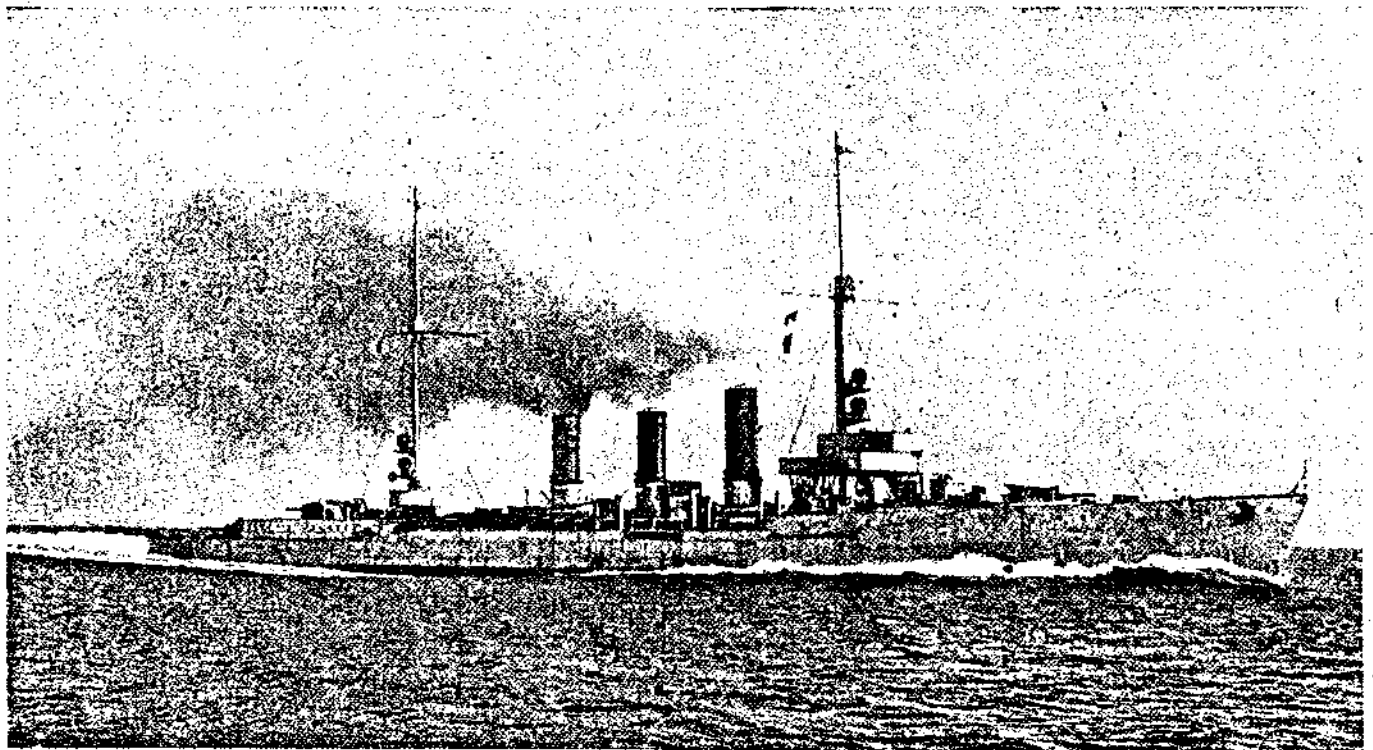
— Въ началото на лѣтото, отъ 19 до 24 май т. г., Атлантическиятъ флотъ произвелъ редъ бойни упражнения и маневри въ севернитѣ английски води.

— На 23 май т. г. билъ спуснатъ на вода въ държавната корабостроителница въ Чатамъ първиятъ подводникъ отъ програмата 1928 г. отъ типа „Р“. Първоначално сж били заржчани 6 подводника отъ този типъ, но въ последствие поржчката била намалена на 4. Този типъ подводници иматъ 1500 тона водоизмѣстване въ надводно състояние и 2000 тона — въ подводно състояние; дължина 88.5 метра; обслуга 55 человекъ.

— Известниятъ английски поляреиъ изследователъ Уйлкинсъ е въ преговори съ правителството на Северно-армерикански съединени щати, за покупката на единъ старъ подводникъ „О — 12“ (постройка 1918 г., 500 тона водоизмѣстване, районъ на действие 5000 мили), съ цель да го използва за едно пътуване отъ Шпицбергенъ до Северния полюсъ, като се движи отъ време на време подъ ледоветѣ.

Северо-американскитѣ Съединени щати. Следъ завръщането на първия отъ кръстосвачитѣ Вашингтонски типъ, „Салтъ Лаке Сити“ отъ Бразилия, вториятъ еднотипенъ нему кръстосвачъ „Пенсакола“ се отправилъ въ плаване покрай западнитѣ брѣгове на Южна-Америка, като е посетилъ пристанищата Лима и Валпарайзо.

Франция. Тазгодишнитѣ Алжирски тържества, състояли се презъ лѣтото, завършили съ голѣми морски маневри съ стратегически характеръ и съ въроятенъ противникъ Италия. Главната тема на маневритѣ е била защита на французскитѣ ко-

Новиятъ германски кръстосвачъ „Карлсруе“ — водоизмѣстване 5300 тона; въоръжение: осемъ 15 см. оръдия, две 8.8 противоаероплани оръдия и четири торпедни аппарата.

— Въ края на м. май т. г. е влѣзълъ въ състава на втората ескадра кръстосвачи отъ Атлантическия флотъ новиятъ кръстосвачъ, Вашингтонски типъ, „Норкфолтъ“. Този кръстосвачъ е предпоследниятъ кръстосвачъ Вашингтонски типъ, отъ петгодишната корабостроителна програма. Последниятъ еднотипенъ кръстосвачъ „Дортсетширъ“ ще влѣзе въ състава на сжщата ескадра още тази есенъ.

лонии. Презъ време на маневритѣ била провѣрена отбраната на Бизертското пристанище.

— Както е известно, едновременно съ изпълнението на голѣмата морска корабостроителна програма, Франция изпълнява и програмата за развитието на брѣговата си отбрана, която включва въ себе си особенъ видъ умаленъ типъ подводници, съ водоизмѣстване 600 тона подъ водата и 700 то-

на надъ водата. Като се взематъ предъ видъ построенитѣ вече, строящитѣ се и проектиранитѣ за строежъ, Франция въ скоро време ще има само отъ този типъ 31 подводника. Отъ тѣхъ половината сж вече напълно построени и сж влѣзли въ строя, а по-големата частъ отъ втората половина сж въ строежъ. Последнитѣ 4 подводника ще бждатъ започнати да се строятъ въ най-скоро време. Започвайки още отъ първата серия, този типъ подводници постепенно се е усъвършенствувалъ, което е предизвикало увеличението на надводното водоизмѣстване съ 200 тона.

— Въ края на м. май т. г. е било разгледано дѣлото, заведено срещу капитанъ I р. Бенуа, командиръ на учебния кръстосвачъ „Едгардъ Кинетъ“, който се удари на подводни камъни при алжирския брѣгъ, презъ м. януарий т. г. и следъ това бѣше разрушенъ отъ една буря. Обвинителтъ въ своята обвинителна речъ отбелязалъ заслугитѣ на капитанъ I р. Бенуа, като прекрасенъ воененъ морякъ, но въ заключение го призналъ за виновенъ за лекомисленото прекарване на кръстосвача презъ опасенъ пѣтъ, което не е било необходимо и за невземане необходимитѣ мѣрки за спасяване на кръстосвача. Морскиятъ съдъ призналъ подсъдимия за виновенъ и го наказалъ съ отстранение отъ командуване за срокъ две години.

Германия. Задграничното плаване на германския флотъ тая година е станало по следния начинъ: почти цѣлиятъ германски флотъ се е събралъ на 2 априлъ т. г. при Везерския плаващъ фаръ и следъ това, на пѣтъ къмъ Английския каналъ, е направилъ редъ упражнения, следъ приврщването на които 2 и 4 полуфлотилии ескадрени миноносци се завърнали въ отечественитѣ си пристанища. Кръстосвачтъ „Кьонигсбергъ“, заедно съ останалитѣ, взели участие въ маневритѣ ескадрени миноносци, посетилъ пристанището Виго; отъ тамъ корабитѣ се раздѣлили: кръстосвачтъ „Кьонигсбергъ“, ескадрениятъ миноносецъ „Волфъ“ и 3 полуфлотилии ескадрени миноносци посетили пристанището Алмерия, а ескадрениятъ миноносецъ „Т — 196“ и 1 полуфлотилия ескадрени миноносци гостували въ пристанището Сантандеръ. Четиритѣ линейни кораба отначало посетили Виго, а следъ това линейнитѣ кораби „Шлезвигъ-Холщайнъ“ и „Хановеръ“ гостували въ Валенция, а останалитѣ два линейни кораба „Хесенъ“ и „Шлезвигъ“ — въ Аликанте. Въ края на м. априлъ флотътъ започналъ да посещава италиянскитѣ пристанища и, между другото, взелъ участие въ тържествата по поводъ едновременното спускане на вода 4 италиянски кръстосвача. Намирациятъ се въ околосвѣтско плаване кръстосвачъ „Емденъ“ е на пѣтъ за връщане въ отечеството си. Следъ пристигането му въ Вилхелмсхафенъ ще бжде изпратенъ въ околосвѣтско плаване кръстосвачтъ „Карлсруе“.

Финландия. На 1 юний въ финладското пристанище Або е билъ спуснатъ на вода новиятъ подводникъ „Ветениненъ“. На тържествата при спускането на подводника присѣствували: председателятъ на републиката, министъръ-председателятъ и военнитѣ аташета на Швеция, Норвегия и Русия. (Изъ „Морски Сборникъ“, Ленинградъ 1930 год., кн. 6; С. Н. И.)

Значението на собственото мореплаване за „невидимия износъ“ и за платежния балансъ на Япония. Японскиятъ търговски балансъ отъ нѣ-

колко години насамъ е пасивенъ, макаръ положението и да се поправа: така, вносъ-износътъ за 1924—1927 год. се е развивалъ:

	1924 г.	1927 г.
	въ милиони нени *)	
вносъ	2,453	2,179
износъ	1,807	1,992
вносъ въ повече	646	187

При платежния балансъ, „невидимиятъ износъ“ става твърде ясно видимъ; той износъ и участието въ него на приходитѣ отъ своето мореплаване се изразява:

	„Невидимъ износъ“ въ милиони нени	Частъ на мореплаването отъ невидимиятъ износъ въ милиони нени	Сжщата частъ въ %
1924	164	118	72
1927	149	132	89

следователно, „невидимиятъ износъ“ за 1927 год. почти покрива дефицита отъ вносъ-износа, като не по-малко отъ 89% на това покритие се пада на печалбитѣ отъ мореплаването. Последното е донесло за 1927 г. 14 милиона нени повече, отколкото за 1924 г., докато останалитѣ пера на „невидимия износъ“, като приходи отъ национални капиталы въ чужбина и др., отъ 46 милиона, сж се намалили съ 29 милиона, т. е. на 17 мил. нени.

Япония отлично съзнава голѣмото значение на мореплаването за стопанския си животъ, затова усилено работи за засилването на своя търговски флотъ. Последниятъ, въ 1913 г. е заемалъ шесто мѣсто въ свѣта, а въ 1929 г. стои вече на трето мѣсто, следъ Англия и С. А. С. Шати.

Участието на японския търговски флотъ въ японски вносъ се е увеличило отъ 61% за 1924 г., на 65% за 1927 г., а при износа — отъ 65 на 73%.

Отъ тия цифри е ясно, че японскиятъ флотъ не само носи голѣми приходи за уравновесяване платежния балансъ на страната, но и служи като мощенъ „регулаторъ на навлата“, намалявайки силно стойността на внасянитѣ стоки и значително повишавайки стойността на изнасянитѣ на чуждитѣ пазари национални произведения.

Г. С.

Конкурсъ за написване съчинения по желѣзопѣтното и пристанищното дѣло. Министърътъ на желѣзницитѣ г. проф. Стайновъ е одобрилъ протокола на научния комитетъ при главната дирекция на Б. Д. Ж. и пристанищата, за обявяване IV-ия конкурсъ на научния комитетъ за написване оригинални съчинения по ж. п. и пристанищно дѣло. Темитѣ сж всичко деветъ на брой. Две отъ тѣхъ отъ областта на мореплаването, а именно:

1. Промѣни въ пазаритѣ и нови пазари за българскитѣ произведения въ връзка съ ж. п. и водни съобщения у насъ.

2. Основи на пристанищнитѣ такси и тарифи у насъ и въ чужбина, какво трѣбва да служи за база.

Участницитѣ въ конкурса трѣбва да представятъ ръкописа си, написанъ на пишуща машина, въ два екземпляра, най-късно до 31 декемврий 1930 год. Размѣрътъ на трудоветѣ не трѣбва да бжде по-големъ отъ три печатни коли, форматъ 70/100. Одобренитѣ съчинения ще бждатъ премирани съ първа премия 15,000 лева, и втора — 10,000 лева. Нѣкои отъ съчиненията, неотговарящи напълно за премия, могатъ да бждатъ евентуално откупени, ако съдържатъ поне отчасти ценни про-

*) Една нена е равна на 72 лева.

учвания. За справки и отправяне на рѣкописитѣ — при секретаря на научния комитетъ — Гл. дирекция на Б. Д. Ж. и пристанищата, ул. „6 септемврий“ № 26, стая № 45.

Нови споразумения между параходнитѣ дружества. За осъществяването на непрекъснати и общи корабни линии за пътуване, нѣмското параходно д-во „Nord Deutsche Loyd“ се е споразумѣло съ други три чуждестранни параходни дружества. Съгласно това споразумение, пътниците, които пътуватъ съ корабитѣ на тия споразумѣли се помежду си параходни д-ва, получаватъ едно голѣмо улеснение и преимущество, че ще могатъ да продължатъ своето престояване въ което и да е Европейско или Американско пристанище, за да продължатъ наново своето пътуване съ корабитѣ на които и да е отъ тия дружества, стига тѣ да посещаватъ въ своитѣ редовни пътувания тия пристанища.

Тия споразумения засѣгатъ следнитѣ параходни д-ва и корабни линии:

Дружество „Grace Line“ отъ Ню-Йоркъ, което обслужва линията Ню-Йоркъ — презъ Панамския ка-

налъ, западнитѣ брѣгове на южна Америка — до Валпарайзо, отъ дето съ трена (спаленъ вагонъ) до Буеносъ-Айресъ и отъ тамъ съ корабитѣ на „Nord Deutsche Loyd“ — до пристанищата на Бразилия, Франция и Бременъ, отъ което пристанище пакъ съ корабитѣ на Nord Deutsche Loyd — презъ Англия, Франция — за Ню-Йоркъ. Това пътуване може да се започне отъ всѣко поменато по-горе пристанище на Европа или Америка.

Сѣщото споразумение е постигнато съ „Compania Sudamericana de Vapores“ въ Валпарайзо.

Третото споразумение е постигнато съ „Fures — Prince Line“ въ Ню-Йоркъ и се отнася до съобщенията отъ Ню-Йоркъ — направо до източнитѣ брѣгове на южна Америка и презъ Бразилскитѣ пристанища за Буеносъ-Айресъ, отъ гдето пътуването може да се продължи за Европа презъ Португалскитѣ, Испанскитѣ и Френскитѣ пристанища къмъ Бременъ — съ параходитѣ на „Nord Deutsche Loyd“. За пътуване къмъ Ню-Йоркъ се ползватъ сѣщитѣ кораби, които трѣгватъ отъ Бременъ, Шербургъ или Английскитѣ пристанища.

(Приключенъ на 10. VIII. 1930 г.)

- Аврамова, М. Л. — „Воднитѣ студени и топли бани презъ разни епохи въ разни народи“ (сп. „Нива“, год. II, брой 39, София 24. VII. 1930 г., стр. 9).
- Арнаудовъ, д-ръ Я. — „Нашата морска поезия следъ 1920 г. и грижата на Б. Н. М. С. за нея“ (сп. Морски сговоръ, год. VII, брой 6, Варна, юний 1930 г., стр. 19—23).
- А-въ — „Модерни рѣчни бани край Пловдивъ“ (сп. Морски сговоръ, год. VII, брой 6, Варна, юний 1930 г., стр. 33 и 34).
- Българското търговско параходно д-во и новиятъ му управителенъ съветъ отъ XXXVI годишно събрание — (в. Народенъ ратникъ, год. I, брой 5, Варна, 1. VII. 1930 г., стр. 3).
- Бояджиева Вѣра — „Пътуване по Дунава“ (Вестникъ на жената, год. IX, брой 412, София, 21. VI. 1930 г., стр. 1).
- Б. Н. С. — „Морскиятъ ни риболовъ презъ последнитѣ десетъ години“ (сп. Морски сговоръ, год. VII, брой 6, Варна, юний 1930 г., стр. 23—25).
- Василевъ, Г. — „Чайка и рибаръ“ — (в. Народенъ ратникъ, год. I, брой 5, Варна, 1. VII. 1930 г., стр. 3).
- Воденъ спортъ — В. Търново срещу Пловдивъ. Голѣми успѣхи на тѣрновци — (в. Обнова, год. XIII, брой 12 и 14, гр. В. Търново, юний 1930 г.).
- Varna. — Station balnéaire sur la mer Noire — (La Bulgarie, VIII-ème année, № 2108, Sofia 9.VIII. 1930, p. 1-2).
- Димитровъ, Енчо К. — „Водни синдикати за напояване“ (сп. „Звено“, год. III, брой 23, София, 15. VI. 1930 г., стр. 358—360).
- Ивановъ, Сава Н. — „Българска морска книжовност“ (сп. Морски сговоръ, год. VII, брой 6, Варна, юний 1930 г., стр. 6—13).
- Каросеровъ, д-ръ Ив. — „Експортъ, желѣзопътни тарифи и водни съобщения“ (сп. „Звено“, год. III, кн. 25, София, 29. VI. 1930 г., стр. 393—396).
- К. Ш. — „Морскиятъ музей“ (сп. Морски сговоръ, год. VII, брой 6, Варна, юний 1930 г., стр. 27—29).
- Морското вѣлче — (в. Народенъ ратникъ, год. I, брой 6, Варна, 21. VII. 1930 г., стр. 3).
- Марковъ, Д. — „Погледъ къмъ бъдещето“. — По поводъ на Лондонската морска конференция — (в. Народна отбрана, год. XII, брой 1500, София, 25. VII. 1930 г., стр. 3 и 4).
- Морякъ — „За морската компетентностъ“ (в. Народенъ ратникъ, год. I, брой 7, Варна, 2. VIII. 1930 г., стр. 2).
- Mare Negro. — „Новитѣ насоки на търговското мореплаване“ (в. Народенъ ратникъ, год. I, брой 5, Варна 1.VII 1930 г., стр. 3).

- Морскитѣ водорасли като отлична храна — (сп. Нива, год. II, брой 39, София, 24. VII. 1930 г., стр. 7).
- Нашитѣ водни съобщения — Значението на морскитѣ и дунавски пристанища — (в. Народенъ ратникъ, год. I, брой 6, Варна, 21. VII. 1930 г., стр. 3).
- Несѣлковъ, д-ръ Ал. — Морски детски лѣтoviща у насъ. — (сп. „Морски сговоръ“, год. VII, брой 6, Варна, юний 1930 г., стр. 13—18).
- Обрейковъ, И. Л. — „Пловдивскиятъ клонъ отъ Българския Народенъ Морски Сговоръ“ — По случай 10 годишнината отъ основаването на Б. Н. М. С. — (сп. Морски сговоръ, год. VII, брой 6, Варна, юний 1930 г., стр. 30—32).
- Павурджиевъ, В. — „Родното море — Стихове“ — (в. Народенъ ратникъ, год. I, брой 5, Варна, 1. VII. 1930 г., стр. 3).
- Попова-Мутаfoва, Фани — „Обсадата на Несебъръ“ — разказъ — (в. „Варненски новини“, год. XIX, брой 2156 и др., Варна, 1930 г.).
- Пампуловъ, П. — „Кратки сведения за водния спортъ у насъ“ (сп. Морски сговоръ, год. VII, брой 6, Варна, юний 1930 г., стр. 25—27).
- Ратникъ — „Нашия риболовъ“ (в. Народенъ ратникъ, год. I, брой 7, Варна, 2. VIII. 1930 г., стр. 2).
- Саевъ, Н. — „Марсилското пристанище“ — По поводъ прочуванията за откриване на българска параходна линия Варна—Бургасъ—Марсилия—Барселона — (Известия и стопански архивъ на Министерството на търговията, промишлеността и труда, год. IX, брой 21 и 22, София, 15. VI. 1930 г., стр. 801—816).
- Сакъзовъ, д-ръ Ив. — „Търговията на България съ Анкона презъ 16. и 17. в. по нови извори“ (Отпечатъкъ отъ Известия на Историческото д-во, кн. IX, 1929 г., София, печатница „Художникъ“ 1929 г., 44 страници).
- Славянски, Г. — „Десетъ години“ — (сп. Морски сговоръ, год. VII, брой 6, Варна, юний 1930 г., стр. 2—5).
- С. Н. И. — „Изъ чуждитѣ военни флоти“ (сп. Морски сговоръ, год. VII, бр. 6, Варна, юний 1930 г., стр. 35—37).
- S. B. — „La conférence de Vidine sur l'exportation de nos raisins de table“ (La Bulgarie, VIII-ème année № 2108, Sofia 9.VIII. 1930, p. 4).
- Труда и храната на моряцитѣ — (в. Народенъ ратникъ, год. I, брой 7, Варна, 2. VIII. 1930 г., стр. 2).
- Фурнаджиевъ, Д. — „Корабоплаването у насъ и балканскитѣ държави презъ 1929 г.“ (в. Народенъ ратникъ, год. I, брой 7, Варна, 2. VIII. 1930 г., стр. 2).
- Хумовъ, А. П. — „Чарътъ и даровѣтъ на морето“ (в. Народенъ ратникъ, год. I, брой 6, Варна, 21. VII. 1930 г., стр. 3).

ПРИХОДО-РАЗХОДЕНЪ БЮДЖЕТЪ

на главното управително тѣло на Българския Народенъ Морски Сговоръ за 1931 г.

(Приетъ на VII редовенъ съборъ, състоялъ се въ гр. Ломъ на 9 и 10 юний, 1930 година).

ПРИХОДЪ

РАЗХОДЪ

§ Указание на параграфа

1. Членски вносъ	400,000 лв.
2. Абонати	6,000 „
3. Реклами	80,000 „
4. Продажба на материали	4,000 „
5. Субсидии и волни пожертвувания	10,000 „
6. Непредвидени и лихви	10,000 „
7. Екскурзии	20,000 „

§ Указание на параграфа

1. За издаване на списанието	250,000 лв.
2. За печатане поз. изложения	5,000 „
3. Библиотека	8,000 „
4. Пропаганда и организаторски	50,000 „
5. Канцеларски	15,000 „
6. Наемъ на канцеларията	15,000 „
7. Запл. на чинов. и възнаграждение на членове отъ Г. У. Т.	120,000 „
8. Пазачъ на Музея	12,000 „
9. Конкурси	10,000 „
10. Вноски въ фондовете: воденъ спортъ, лѣтни м. колонии, морски музей, ч. н. институтъ	40,000 „
11. Непредвидени	5,000 „

530,000 лв.

530,000 лв.

Забележка 1. Годишните членски вноски се опредѣлятъ:

- а) За възрастни членове се внасятъ на Г. У. Т. по 100 лв.
- б) За втори членъ се внася на Г. У. Т. по 10 лв.
- в) За учащи се и войници се внасятъ на Г. У. Т. по 90 лв.
- г) За легионери съ списанието по 90 лв., отъ които 10 лв. за фондъ „Воденъ спортъ“
- д) За легионери безъ списанието по 10 лв., които изцѣло сж за фондъ „Воденъ спортъ“

Забележка 2. На клоновете се разрешава да събиратъ въ повече отъ предвидените вноски по забележка първа въ полза на касата на съответния клонъ.

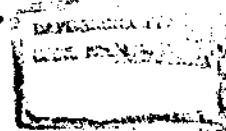
Забележка 3. Всички приходи и разходи по събирането и отпечатването на реклами се отнасятъ за смѣтка на списанието.

Забележка 4. Джебните календарчета за 1932 г. ще се отнасятъ за смѣтка на списанието по разходния бюджетъ за 1931 год. и ще се дадатъ като безплатно приложение на списанието.

БЮДЖЕТЪ

на фондовете при Българския Народенъ Морски Сговоръ за 1931 год.

- 1. Черноморски наученъ институтъ
- 2. Лѣтни морски колонии
- 3. Воденъ спортъ
- 4. Морски музей

Приходъ

- 1. По § 10 отъ разходния бюджетъ на Гл. Упр. Тѣло за 1931 год.
- 2. Вмѣнява се въ дългъ на Гл. Упр. Тѣло да реализира приходи на фондовете, съгласно правилниците на сжщите фондове.

Разходъ

- 1. Разрешава се на Гл. Упр. Тѣло на Б. Н. Морски Сговоръ да прави разходи презъ 1931 г. съгласно правилниците на фондовете.

Гл. Касиеръ на Гл. Упр. Тѣло: В. Тонковъ

До нашитѣ постоянни и случайни сътрудници.

Редакцията на сп. Морски Сговоръ съобщава на своитѣ постоянни и случайни сътрудници да иматъ предвидъ следнитѣ нареждания:

1) Статиитѣ и съобщенията да се пишатъ само на едната страна на листа и по възможность съ пишуща машина. Нечетливитѣ статии, а сжщо така и тия съ много поправки и зачерквания, не се преглеждатъ.

2) Статиитѣ трѣбва да бждатъ кжси и въ никой случай по-дълги отъ 2½ печатни страници отъ списанието. Дългитѣ статии се оставятъ непрегледани.

3) Ржкописи назадъ не се връщатъ въ никой случай.

4) Редакционниятъ комитетъ не е длъженъ да дава обяснения на сътрудницитѣ си, защо статия не е одобрена, или защо не е помѣстена веднага следъ одобрението ѝ.

Отъ редакцията.

Всѣка неполучена книжка отъ списанието трѣбва да се поиска най-късно следъ получаването на следната. Въ противенъ случай рекламациитѣ се оставятъ безъ последиствие. Списанието излиза всѣки месецъ, освенъ месецитѣ Юлий и Августъ.

КОЖЕНИ ТРАНСМИСИОННИ РЕМАЦИ

ПЕРГАМЕНТОВИ
КРОМОВИ

РЕМАЧКИ
САРЖМИ

10—5

ГЕОРГИ СТЕФАНОВЪ СИНОВЕ
ФАБРИКА ЗА ВЪЛНЕНИ ПЛАТОВЕ - СЛИВЕН
GEORG STEPHANOFF FILS, SLIVEN (BULGARIE)
FABRIQUE D'ETOFFES EN LAINE, FILATURE ET TISSAGE

ГЕОРГИ СТЕФАНОВЪ СИНОВЕ

ФАБРИКА ЗА ВЪЛНЕНИ ПЛАТОВЕ

Придворни доставчици

Основана въ 1888 год.

Складъ и кантора въ СОФИЯ, ул. „Царъ Калоянъ“ № 10

НАЙ-ПЪРВИ НАГРАДИ

отъ Парижъ, Лондонъ, Римъ, Чикаго, Лиежъ и Одеса

За телеграми: СТЕФАНОВИ.

Телефони № 3 и 138.

10—6

БР. М. & АЛ. Д. МАРИНКЪОВИ **СЛИВЕНЪ**

ФАБРИКА ЗА ЧИСТО ВЪЛНЕНИ
ЩРАЙХГАРНИ
модерни платове, брашови сукна, шаяци,
аби, навуца и жакардови одеала;
ЦВИРНОВАНИ
елегантни платове;
КАМГАРНИ
луксозни платове.

Телегр. адресъ: МАРИНКЪОВИ * Телефонъ № 6.
10-6

Р. ХР. ЦОНЗАРОВЪ **ЛОМЪ**

Къща основана въ 1908 година за търговия съ
всички видове земеделчески уреди и машини.
Винаги на складъ и най-голямъ изборъ:
отъ разни обикновени и тракторни плугове „СЛАНТАНЪ“
усъвършенствувани дискови грапи оригинал „СЛАНТАНЪ“
триори „ХАЙДЪ“ марка „ОРЕЛЪ“
жетвенни машини обикнов. и сноповързвачки „ДИРИНГЪ“
Ярмомелки „ДИРИНГЪ“;
трактори „КЕЙСЪ“ и „ДИРИНГЪ“
и много други машини и уреди отъ голъмъ интересъ
за всѣко модерно земеделско стопанство.
10-9

Василь Хр. Поповъ & Синъ

ВАРНА, УЛ. „ПРЕСЛАВСКА“ № 33
СКЛАДЪ НА ВЪЛНЕНИ ПЛАТОВЕ
ДЪРЖАВНИ ДОСТАВЧИЦИ

Винаги на складъ най-добъръ изборъ отъ ан-
глийски и български платове за костюми,
манта, пардесюта, балтони, офицерски трика,
кастори и други.

Цени конкурентни
10-6

Братя Теневи — Варна **СКЛАДЪ**

КОЛОНИАЛЪ * ЖЕЛЪЗАРИЯ
ДЖАМОВЕ * БЕЗИРЪ И ДР.

Телеграфически адресъ: ТЕНЕВИ
Телефонъ № 71.

10-6

Андрей Ивановъ & Синове

ВНОСЪ НА ЖЕЛЪЗАРСКИ,
ТЕХНИЧЕСКИ И ДР. СТОКИ

ЛОМЪ

10-9

СНИМКИ ОТЪ МОРЕТО

Ако желаете да имате единъ хубавъ албумъ
съ 100 най-разнообразни художествено сне-
ти и подобрани снимки отъ нашето черномор-
ско крайбрежие, обърнете се на адресъ:

ФОТО „ЕТЮДЪ“

НА К. А. ТЕРЗИСТОВЪ — ВАРНА

Цена само 300 лева

При сжщото ателие се изработватъ художе-
ствени снимки и се увеличаватъ стари пор-
трети. Ателието разполага съ киноапаратъ и
може да изработва филми отъ какъвто и да
е характеръ.

10-6

Къмъ членоветъ на Българския Народенъ Морски Сговоръ!

Неполучаващитъ списанието ще почнатъ да го получаватъ само следъ като издѣлжатъ членската си вноска
за цѣлата 1930 година.

Изплатили вноската си и не получаващи списанието, трѣбва да провѣрятъ въ Управителното тѣло на своя
клонъ, дали точниятъ и пълненъ адресъ, при това непременно заедно съ съответната вноска, сж изпратени въ
Главното Управително Тѣло въ Варна; безъ това, естествено, Гл. Упр. Тѣло не може никому да изпраща списанието.

Редовно издѣлженитъ членове предъ своя клонъ, а отъ тоя последния — предъ Гл. Упр. Тѣло, ако не получатъ
нѣкой брой отъ списанието, веднага трѣбва да съобщатъ за това съ отворено писмо направо въ Гл. Упр. Тѣло на Б. Н. М. С.
въ Варна, ул. „Царъ Борисъ“ № 6, като заедно съ това съобщатъ точния си и пълненъ адресъ. Изгубената книжка се
изпраща повторно, само ако се съобщи за това въ Г. У. Т. не по-късно следъ получаването следната книжка.

За всѣка промѣна на адреса се съобщава своевременно по сжщия начинъ, като се прилага и 5 лв. за отпе-
чатване на новия адресъ.

Трѣбва да се помни добре, че най-често книжкитъ се губятъ поради несъобщаване пълния и точенъ
домашенъ адресъ.

При адресъ, даденъ въ уреждението, дето работи абонатътъ, всѣкога трѣбва да се разчита на изгубване на
книжки отъ списанието. Винаги домашниятъ адресъ е за предпочитане.

Отъ Гл. Упр. Тѣло на Б. Н. М. С.

СЪДЪРЖАНИЕ: 1) Д-ръ Я. Ариаудовъ — Ломскиятъ съборъ на Българския Народенъ Морски Сговоръ; 2) Алиса Мюлеръ Нойворфъ — Съ Българския Народенъ Морски Сговоръ въ Ломъ; 3) А-въ — Първиятъ почетенъ членъ на Пловдивския клонъ; 4) Франция за резултата на Лондонската морска конференция; 5) П. А. Шишковъ — Морска дисциплина — разказъ; 6) Морски спортъ — Сава Н. Ивановъ — Резултатитъ отъ състезанията на спортнитъ легиони при Българския Народенъ Морски Сговоръ, състояли се въ гр. Ломъ; 7) Официаленъ отдѣлъ — Дейна програма на Българския народенъ Морски Сговоръ, за петилетието 1930—1935 г., приета отъ VII редовенъ съборъ на Б. Н. М. С. въ Ломъ на 11 юний 1930 год.; 8) Морски новини; 9) Морски кингописъ.

Нива

СЕДМИЧНО СПИСАНИЕ ЗА КУЛТУРА, ХУДОЖЕСТВО, ЛИТЕРАТУРА И НАУКА.

Одобрено и препоръчано отъ М-вото на Просвѣтата съ окръжно № 3507 отъ 11 февруарий 1929 г. и отъ Върховния читалищенъ съюзъ съ протоколъ № 9 отъ 18 ноемврий 1928 г. за всички у-ща, общински, градски и селски библиотеки.

НИВА е единственото списание съ най-богато и разнообразно съдържание, въ което участватъ като сътрудници първи наши писатели, професори, публицисти и професионалисти въ областта на своята материя.

НИВА застъпва всички отдѣли обективно, достъпно, съ данни отъ най-авторитетни източници.

Така въ „Нива“ последователно сж били застъпени отдѣлитѣ: астрономия, авиатика, архитектура, археология, биология, биография на видни и велики хора, география, геология, палеонтология, земледѣлие, стопанство, нови открития, описания на дивни и далечни страни, литература, художество, театъръ, кино, спортъ и всички най-нови събития на деня — придружени съ снимки, картини, скици и карикатури.

Списанието, което излиза II година и завършва скоро своето първо полугодие, се радва на подкрепа въ обществото, а появилитѣ се напоследъкъ критики го сочатъ за единственото сериозно илюстрирано списание, което бързо се налага, за да стане необходимо за всѣко семейство.

НИВА излиза въ 16 страници на хубава книга, съ много снимки. Издание на „Книпеграфъ“, неговото редовно излизане е напълно гарантирано.

НИВА, която излиза редовно всѣка седмица, дава годишно точно 52 книжки или 832 страници — голѣма обемна книга, която подвързана е най-ценното съкровище за всѣка домашна и обществена библиотека.

Ония, които си купуватъ списанието чрезъ вестникопродавачитѣ, заплащатъ всѣка книжка по 5 лева.

А ето облагитѣ на ония, които сж станали и желаятъ да станатъ абонати:

„Нива“ годишно дава по нѣколко ценни премии въ произведения на наши автори, най-люксоно издадени, репродукции отъ картини на наши художници, географски карти, илюстрирани албуми, атласи, алманаси и пр.

Втората година „Нива“ продължава да дава на всички свои новозаписали се абонати следнитѣ безплатни премии:

„Еленово Царство“ — драматическа легенда отъ талантливия български писателъ *Георги Райчевъ*, издадена най-люксоно съ цвѣтни илюстрации отъ проф. Ст. Баджовъ, която отдѣлно за не-абонати струва 50 лева.

Географска картинна карта на България отъ известния картографъ Д. Панчевъ, одобрена отъ Министерството на народното просвѣщение съ № 489 отъ 31. I. 1924 г.

Третата премия — за второто полугодие.

Тритѣ премии, които струватъ около 150 лева, правятъ списанието „Нива“ за неговитѣ абонати действително най-евтиното у насъ.

Записванията на сп. „Нива“, съ получаване веднага на първитѣ две излѣзли вече премии, продължава.

Всички ония, които желаятъ, могатъ да се запишатъ за II годишнина на „Нива“ за 6 месеци — 100 лева или за година 200 лева предплатени.

Всичко се изпраща на адресъ: сп. „НИВА“, София.

Редакцията и администрацията на „Нива“ се помѣщаватъ на ул. Графъ Игнатиевъ 11, София. Телефонъ 3655.